№ 52. Treschdeen, 25. Dezemberî. 1896.

Jsnahk weenreis nedelâ.

Makfâ, Jelgawâ sanemot: par gadu 1 r. 50 k., par pusgadu 90 k.

Makfâ, pahr pastu peesuhtot: par gadu 2 r., par pusgadu 1 r. 25 k.

Ekspedizija: Jelgawâ, J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22.

Redakzijas adrese: Jelgawâ, Sakajâ eelâ № 2.

Latweeschu Awises.

Sludinajumus nem preti: Jelgawâ, Steffenhagena un dehla drukatawas kantorî, Kangihseru eelâ № 22; Rihgâ: Hoerschelmana kga grahm. bodê, Wehweru eelâ № 6 un J. E. C. Kapteina kga grahm. bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10.

Maksa par sludinajumeem: 8 kap. par sihku raksta rindiņu, preeksch-pusê 20 kap.; pahrtulkoschana is sweschahm walodahm par brihwu.

„Latw. Aw." war apstellet:
Jelgawâ: J. F. Steffenhagena un dehla drukatawâ, Kangihseru eelâ № 22. — **Leepajâ:** Emila Voegedinga grahm. bodê, pee tirgus platscha; Sihmana Ruhjes gr. bodê, Jaun-Leepajâ, Bahnuscha eelâ № 36. — **Bauskâ:** Steina k. apteekâ un Ed. Drengera k. bodê. — **Talsôs:** J. Hirschmana k. un H. Towa k. grahm. bodê. — **Kuldigâ:** Ferd. Besthorna k. grahm. bodê. — **Wentspilî:** Th. G. Antmana k. grahm. bodê. — **Dobelê:** J. Dawidofska k. un E. Baldrina k. bodês. — **Saldû:** Fr. Kruhmina k. grahm. bodê.

75. gada-gahjums.

„Latw. Aw." war apstellet:
Rihgâ: W. F. Häckera drukatawâ, Palejas eelâ № 3; Hoerschelmana k. grahmatu bodê, Wehweru eelâ № 6; J. E. C. Kapteina k. grahmatu bodê, Eeksch-Rihgas Leelajâ Kehninu eelâ № 10. — **Eeksch- un ahrsemê:** Rudolfa Moffes k. wisâs ekspedizijâs. — **Walmeerâ:** Trey'a k. grahmatu bodê. — **Walkâ:** M. Rudolfa kga grahmatu bodê. — **Bes tam: pee zeen. mahzitajeem** — tiklab **Widsemê,** kâ ari **Kursemê.**

Seemas-swehtkôs.

Skan Seemas-swehtku dseesmas,
Spihd swezes, mirds dahwanas,
Deg sirdî gaischakas leesmas,
Waigs lihgsmibâ skaidrojahs.

Bet ja tew tukschas rokas
Un tumschs taws nabadsigs kakts
Un sirdî tik sahpes un mokas
Un apkahrt tik klusums un nakts;

Tad tizibâ augschup teezees,
Kur debesu gaischums mirds,
Un droschi pehz dahwanas sneedsees,
Ko katram suht' Tehwa sirds. —sr—

Gada galâ.

Atskatotees atpakaļ uz pagahjuscho gadu, redsam, ka tas ir bagats ar swarigeem notikumeem, tiklab ahrsemês, kâ eekschsemês un ari muhsu schaurakajâ dsimtenê.

No teem notikumeem, uz kureem skatahs wisa pasaule, pirmajâ weetâ bes schaubischanahs jastahda Kreewijas Zaru Pahra kroneschana Maskawâ, kur uz neredseti leeliskajeem un sposchajeem swehtkeem bij pulzejuschees waldneeki un waldneeku suhtni no wisas Eiropas un ari no zitahm pasaules malahm, sweizinat warenahs Kreewijas Waldneeku Wina goda swehtkôs. Kâ atbilde uz scheem sweizinajumeem tad nahza rudenî Zaru Pahra weesoschanahs pee zitu leelwalstju waldneekeem, atkal pawadita no sposcheem swehtkeem un leelahm godibahm. Sirsnigâ satiksmê tika stiprinatas draudsibas saites starp waldineeku nameem un walstim, wisur Jaunais Kreewu Zars parahdijahs kâ meera draugs un sargs.

Wispahr 1896. gads ir bijis ihsts swehtku gads. Wahzija swinecja weselu rindu krahschnu swehtku deenu par 25 gadu peeminu laimigajam karam ar Franziju un Wahzu walsts dibinaschanai. Ne masak lepni swineja Ungarija sawus 1000 gadu walsts swehtkus. Gruhti peemekletâ Italija tureja ja ari ne wisai gresnas, tatschu preezigas kahsas tronamantineekam Wiktoram Emanuelam ar Melnkalnes skaisto prinzesi Heleni, kura puhrâ kâ wiswehrtigako dahwanu atnesa lihds spehzigahs Kreewijas labwehlibu. Schahdeem dischenеem walsts swehtkeem ir ihpaschi tanî sinâ leela nosihme, ka wini palihdz pazelt un weizinat pawalstneeku weenprahtibu, stiprinat walsts weenibu. Ta swariga leeta ihpaschi schinis laikôs, kur wisleelakahs breesmas walstim allasch draudê no eekscheenes, no eekschkigas schkelschanahs un partiju zihnahm.

Leelas raises paschu mahjâs pagahjuschâ gadâ bijis japeedsihwo ihpaschi diwahm walstim, Wahzijai un Austrijai-Ungarijai. Wahzija lihdsâs sihwahm eekschkigahm zihnahm dehļ politikas un tizibas jautajumeem ihpaschi ustraukuschi daschi tahlu skanoschi skandali, kurpretim Austrijai un Ungarijai strihdeem nebij gala dehļ lihguma atjaunoschanas starp abahm walstim, kâ ari eenaidam un kildahm starp daschadahm tautibahm. Franzija, kura zitadi tihri slawena zaur sawahm eekschkigahm kildahm, gan ari peedsihwoja ministeriju mainu, tatschu wispahr nemot Frantschu waldibu loti stiprinaja Kreewijas draudsiba un tâ daschu zihnu padarija lehnaku.

Nemeerus un asinsisleeschanu Turzijâ newar jau wairs lahga nosaukt par eekschkigahm breesmahm ween, jo tê bija taisni ta wahrigâ weeta, kuras dehļ wisai Eiropai kopâ bij wiswairak raischu. Un tomehr kristigâ Eiropa meerigi noskatijahs, kâ Turki tuhkstoscheem waijaja un nonahweja kristigos. Kaut gan schimbrischam klaja asinsisleeschana mitejusehs, tomehr wehl arweenu wisâ Turzijâ walda ihsta posta dsihwe, kuras galu newar paredset, kautschu no leelwalstju puses Turku waldibai stahj wirsû gan ar labeem padomeem, gan ar draudeem. Daudsi par ihstajeem wainigajeem pee asinsisleeschanas Turzijâ tura Angļus, domadami, ka tee Kreteeschus un Armeneeschus uz dumpi kuhdijuschi. Zik schahdahm domahm taisnibas, grunti noteikt, tomehr wispahr gan Angļus newar usskatit par meera draugeem: wineem sawi mantaskahrigee noluhki daudz dahrgaki par meeru un zitu tautu labklahjibu. To jo skaidri wareja redset pee neleetigâ usbrukuma Deenwidus-Afrikas brihwwalstij, meerigajai Transwalei, kur Angļu pawalstneeki, pasihstamâ Dr. Dschemsona wadibâ un ar augstu Angļu waldibas wihru sinu, bes jebkahda eemesla, tikai aiz mantas- un waldibas kahribas, ar waru gribeja dabut sawâs rokâs brihwas walstinas waldibu. Tâpat ari Egiptê un Dongolâ Angļi rihkojahs newis aiz tuwaku mihlestibas, bet tikai paschu labâ. Bes jau minetahm weetahm kara leesma degusi wehl ari Abesinijâ, kur Italija dabujusi peedsihwot, ka isglihtota Eiropas walsts karâ ne katrureis stipraka par pusmeschonu tautu. Beidsot tatschu Italijai laimejahs noslehgt ar Abesineescheem it peenehmigu meeru. Wehl daudz behdigaki klahjees Spahneescheem sawâs kolonijâs Kuhbâ un Manilu salâs, kur wehl schodeen dumpis pilnâ spehkâ. Kuhbâ ta atkal bijusi kahda isglihtota walsts, kas dumpineekus musinat musinajusi, proti Seemeku-Amerikas Sabeedrotahs walstis, kuras ari zitadi Angļeem tuwu rada. Laime wehl, ka tagadejais presidents Kliwlends sinaja mehreni isturetees; zitadas leetas sagaida no jaunâ presidenta MakKinli, kursch pehz ilgas, sihwas wehleschanu zihnas schoruden tika eewehlets par jauno presidentu un nahkoschâ pawasarî stahsees amatâ.

No behdigeem atgadijumeem, kas pagahjuschâ gadâ wairak waj masak satrizinajuschi wisu isglihtoto pasauli, wehl jamin leelâ nelaime uz Hodinkas lauka Maskawâ, kas negaidot tik breesmigi pahrtrauza kroneschanas swehtku gawiles. Wispahrigas skumjas Kreewijâ un gandrihz ari wisâ Eiropâ sazehla peepeschâ Kreewijas ahrleetu ministera Lobanow-Rostowska nahwe tanî laikâ, kad winam patlaban kopâ ar sawu Augsto Pawehlneeku pee zitu leelwalstju waldneekeem weesojotees bij personigâ satiksmê jakopj Kreewijas intereses un labums, preeksch kam winsch sawâ ihsajâ darbibas laikâ bij jau tik daudz panahzis. Schauschaligi notikumi bij Persijas waldneeka Nasr-Edina nahwe zaur kaundara roku, kâ ari breesmigâ semes trihzeschana Japanê, kur gahja bojâ daudz tuhkstoschu zilweku. Uz gada beigahm sahka nahkt behdigas sinas par badu un mêhri Indijâ. Tâ redsam, ka pagahjuschais gads lihdsâs sposcheem swehtkeem atnesis ari daudz wisadas nelaimes un posta, zaur kuru Deews tautas un semes bahrgi pahrmahzijis, gribedams west kaudis atpakaļ uz taisnibas zeļeem, no kureem tee daudzkahrt noklihduschi.

No meera un kreetnu darbu augļeem waram ar preeku minet trihs leelahs isstahdes Nischnij-Nowgorodâ, Berlinê un Budapeschtâ. Tahs rahda, ko zilweks zentigâ darbibâ spehj panahkt un mahza un skubina atkal uz jaunu zentibu. Kâ eewehrojami siniņu pehtijumu panahkumi pagahjuschâ gadâ jamin profesora Röntgena x stari un Nansena zeļojums uz seemeļu polu. Lai ari abi schee wihri naw pilnigi sasneeguschi to, ko zereja, tomehr winu panahkumi ir leeli un ne bes eemesla wini eemantojuschi wisas pasaules wehribu.

Ja beidzot skatamees uz muhsu mihļo Baltiju un tahs liktena gaitu pagahjuschâ gadâ, tad ar preeku waram leezinat, ka ari tê, par spihti wiseem gruhtajeem laikeem, naw rimusi zenschanahs uz preekschu kreetnôs darbôs, nedz ari truhzis darbeem labu sekmju. Pats dischenakais darbs, ko Latweeschu tauta 1896. g. kopigâ zensibâ pastrahdajusi, bes schaubischanahs ir Latweeschu etnografiskâ isstahde Rigâ. Kamehr Baltija wispahr israhdija sawu siniņko spehju un zensibu archeologiskajâ kongresâ un archeologiskajâ isstahdê, tamehr Latweeschi par sewi etnografiskajâ isstahdê zehla klajâ plaschu un interesantu bildi par sawu dsihwi senak un tagad, par saweem darbeem un zenteeneem, par saweem peedsihwojumeem un panahkumeem. Tê katrs apluhkotajs wareja redset, zik daudz Latweeschi daschâ labâ sinâ gahjuschi uz preekschu un no tam smeltees labas zeribas un paskubinajumus preeksch nahkotnes. Bet ari wisa zita darbiba preeksch Latweeschu laizigas un garigas labklahjibas gahjusi sawu zeļu. Beedribas, kaut gan daschkahrt no gruhtajeem laikeem spaiditas, tomehr naw atkahpuschahs no saweem mehrkeem un zenteeneem, laikraksti tschakli strahdajuschi pee ta darba, kahdu nu katrs isredsejees, rakstneeki naw peekususchi gahdat tautai gara baribu, lai ari winu puhlinu alga daschkahrt wisai masa. Trihs Latweescheem jo zeenijamu darbineeku gada-swehtki pagahjuschâ gadâ swineti: Janwari firmâ Latweeschu rakstneeka E. Dünsberga 80. dsimschanas deena, Februari tahlu pasihstamâ un godatâ Latweeschu walodas un senatnes pehtneeka Dr. A. Bielensteina 70. dsimschanas deena un Julijâ Latweeschu rakstneezibas tehwa, Wezâ Stendera 100 gadu peemina, rehkinot no wina nahwes deenas.

Eewehrojams jubilejas gads ir 1896. gads ari „Latweeschu Awisehm". Tahs nostaigajuschas sawu 75. gadu pa Latweeschu sehtahm, tâ tad trihs weselus gadusimtena zeturkschnus. Tas ir ilgs laiks, ihpaschi preeksch masas tautinas, kas nule sahkusi mostees un postees pehz tahm gara mantahm, ko leelahs kulturas tautas jau sen bauda. „Latw. Awises" bij pirmais Latweeschu laikraksts, winas, tâ sakot, stahwejuschas pee Latweeschu garigahs attihstibas schuhpuļa un no ta laika ustizigi winus pawadijuschas winu zeļâ lihdz schai deenai. Zik winas schai zeļâ palihdsejuschas tikt uz preekschu, ar kahdahm sekmehm un ar kahdu swehtibu winas 75 gadus strahdajuschas, par to nenahkahs isspreest winahm paschahm, nedz winu lasitajeem, nedz ari ziteem kahdeem zilwezigeem sogeem, — par to lai spreesch tas Taisnais augschâ. Kur zilweki strahdâ, tur noteek ari zilwezigas maldischanahs. Tadehļ ari „Latw. Awises" buhs gan daschu labu reisi sawu darbu darot pahrskatijuschahs, sawu usdewumu ispildot kluhdijuschahs — un to atsihst winahm nemaz naw jakaunahs. Bet tas pamats, uz kura winas weenumehr stahwejuschas, ir tas droschais un tas gala mehrkis, uz kuru winas allasch luhkojuschahs, ir tas ihstais, jo winas scho pamatu un scho mehrki naw paschas sew zehluschas, bet tur atraduschas, kur wisai muhsu dsihwei un darbibai ir weenigais ihstais saturs un spehks, proti Deewa wahrdôs un kristigâ tizibâ. Uz schi pamata tautas dsihwi kopt un attihstit, uz scho mehrki winas zeļus skubinat un wadit, tas „Latw. Awisehm" bijis wisôs 75 gadôs pirmais un swehtakais usdewums. Tadehļ wisâ winu ilgajâ darbibâ redsama tik leela weeniba un pastahwiba, tadehļ winahm un winu lasitajeem nekad naw bijis jaschaubahs par to, ko winas grib un kurp winas

Paspahrnê.

Gada pahrskats

par Kursemê isnahkuschahm grahmatahm 1896. Lasits Latweeschu Draugu beedribas sapulzê 11. Dezemberî sch. g. no Kursemes direktora, mahzitaja A. Bernewitza.

(Turpinajums.)

Beletristika un dseja.

Seedona kronis, daschadi jauki dsejolischi, albuma pukites, eewehrojamas domas par mihlestibu, pilniga puku waloda ꝛc. Tautas jaunibai dahwina A. Meschmaleetis. Jaunjelgawâ pee Schwabes. — Wisâ grahmatinâ naw ne jehgas no dsejas, saskanu gandrihz nemaz naw, pantmehrs klibo, wina dehļ pat gramatiskas kluhdas eeweefuschahs, reti kahds dsejolitis pa pusei isdewees, zits pawisam nesaprotams, p. p.

„Audsi tauteeti tautas garâ,
Smeji, deji tautas warâ."

Nekahdas dsiļakas domas neatrodam. Zerams, ka sazeretajs atmetihs sawu dsejoschanu, nepeepildiees pee wina, ko pats dseed:

„Wiss gan buhtu labi darams,
Kad tik buhtu otrreiz warams." —

Raganas stikis, latwifki no Dihzmana. Leepajâ pee Ukstina. Neeziga raganu un burwju pasaziņa.

Mihlestiba un kahrdinaschana. S. von der Horsta nowelle, latwifki no Krahzes Andreja. Lejaszeemâ pee Misina. 25 kap. 72 puslapas. Nowelite bes dsiļaka satura, not kumi pa daļai netizami, karaktri nepeeteekoschi tehloti. Waloda tekoscha, weetahm wahzisskumi (p. p. wiss stahweja uz spehli). Pastahstijums noderigs laika kaweklim tahdeem, kam daudz laika. Kas grib tulkot Wahzu noweles, tas teescham waretu atrast labakus parauguus.

Latweeschu tautas dseesmas, Tihzana sakahrtotas. 1. burtniza pee Behrsina Rigâ — Tukumâ. 10 kap. 47 puslapas. Dseesmas kahrtotas pehz satura, dseesmas par dseedaschanu, zeribu, gredsentinu. Jsdewums glihts, labi ka atkal kahda daļa tautas dseesmu klajâ laista. Jsdeweja nodoms esot, tautas dseesmas par lehtu zenu isplatit un tam noluhkam grahmatina kalpos labi. —

Krista gahjeens zaur pasauli uz debesim, pehz Bunjana „Pilgerreise" sadsejojis 12 dseedajumôs Dünsbergu Ernsts. Otra daļa. Leepajâ pee Ukstina. 65 kap. 198 puslapas. Sirmais Dünsbergis Latweescheem jau gahdajis daschdaschadus tulkojumus garôs dseedajumôs, Homeru, Miltona pasaudeto paradisi ꝛc. Wahzu originala nodoms ir mudinat uz deewabijigu dsihwoschanu, uz speschanos zaur schaurajeem wahrteem. Netizu, ka Bunjana grahmata scho nodomu ispilda, masitimai dalai lasitaju buhs patihkams un eespehjams sekot schai fantasijai. Tulkotajs naw ihsti strahdajis dsejneeka, bet weikla rihmetaja darbu un tai sinâ Dünsbergis apbrihnojams. Wina mahkfligai farihmeschanai kalpo tahda wahrdu, pa daļai reti dsirdetu wahrdu bagatiba, ka walodneekam teescham wehrts no wina mahzitees un Dünsberga rakstôs wehl dascha jauna paaudse warehs mahzitees, zik bagata ir Latweeschu tautas waloda, zik waras darbu pee winas isdarijuse modernâ rakstu waloda.

Muhsu semes lode un winas apdsihwotaji. Loti derigas sinas un jauki stahsti, ko zeļotaji mums pasneedz, par atgadijumeem uz sausu semi un juhru . . . . . Otra grahmata. Latwifki no J. Kruhmkalna. Leepajâ pee Ukstina. 80 kap. 243 puslapas. Peeskaitu scho grahmatu beletristikai, tamdehļ ka te naw meklejami semes aprakstî (to te loti maz) bet wisuwairak schauschalaini, breesmigi un asinaini stahsti par negereem un indianeescheem, par juhras un semes laupitajeem. Waloda saprotama, ne bes kluhdahm.

Zitu tautu rakstneeki. B. Björnsona raksti III. Arnis. 20 kap. Leepajâ. Zitu tautu rakstneeku tulkotaju isdewums. 104 puslapas. Zittautu rakstneeku tulkotaji Leepajâ muhsu rakstneezibu jau kuplinajuschi ar daschu labu seedu un winu darbs top teizami turpinats. Tulkotee stahsti lihdz schim labi iswehleti, daudz labaki ari teescham ir tulkot labus originalus, nekâ sazeret paweeglas pasaziņas. Björnsons Latweescheem jau labi pasihstams. Sagaidam ar zeribu Leepajneeku nahkoschos isdewumus, kurôs atkal redsesimees ar Björnsonu, Sjenkewitschu, Kjelandu un ziteem pasihstameem zittautu rakstneekeem. —

Pakrehslâ. Wahzifki no R. Fries. Jelgawâ pee Steffenhagena, 20 kap. 64 puslapas. Labs jauks stahstinsch labâ un jaukâ tulkojumâ. Ka schis rakstneeks ari pee Latweescheem atradis zeenitajus un mihlotajus, redsam no tam, ka ikkatru gadu rodahs jauni tulkojumi no wina raksteem un tas tâ labi, Fries teescham pelna atsihschanu. —

Nesahles. Satira no J. W. Jelgawâ pee Reinberga. 15 kap. 35 puslapas. Satirai weela nemta no wisjaunaka laika. No eesahkuma masajâ pilsehtinâ wiss eet meerigi un snauduligi, beedriba ir, bet snausch, preekschneeks ir, bet snausch, kamehr bagatais Repis taisa dsihres un nu nodomâ preekschneezibu gahst un Repi zelt augschâ. Usklihst ari kahds augstskolas mahzeklis, tam galwa pilna miglainu domu par jauneem wirseeneem un seeweeschu kustibu. Repji isrihkos israhdi, bet nems no jaunajahm lugahm, aktrises jau paredz, ka tahs „newilks". Luga ari ir nejehdsigi garlaiziga, israhde isskriht zauri, Repis pee preekschneeka zelschanas ari iskriht zauri, students pa tam Repja meitai sagrosijis galwu, schai sahk milsigi slahpt pehz isglihtoschanahs, kamehr Repis studentam eekrauj un winu padsen. Ari wina meitai pahreet tahs leeliskahs slahpes pehz gudribas un wiss atkal apklust, norimst un — atkal atkriht atpakaļ eerastâ saldâ snaudulibâ. — Sazeretajam pa-ast sobi, bet wareja wiss tâ norikt, muhsu deenu zihnini gara laukâ warbuht daschâ pilsehtinâ atspogulosees tikpat smeekligâ weidâ.

Laura, leelais Allunana apgahdatais romans, daschreis jau scheit peeminets, schi gada laikâ laimigi beidsis isnahkt.

10 gadus apaksch semes, pehrn jau scheit minets, wehl arweenu nahk ahrâ pa burtnizahm, beigts wehl naw, naw tad ari ko spreest par winu schi gada pahrskatâ. —

Apburtas dsirnawas, jauka pasaka jaunibai par derigu laika kawekli. Jaunjelgawâ pee Schwabes. 10 kap. Wisai derigs schis laika kaweklis man neleekahs wiss, jo kad jauniba zik nezik jau gadôs, tad wina war dabut pasakas ar nopeetnu saturu un kad wina gadôs wehl naw, tad tai deretu labaki paschas mahtes walodâ lasit, nekâ pahrspihletâ pussaprotamâ awischu walodâ. Malkas zirteja dehls apmaldahs „schnahkdamâ meschâ", noker kahdu garinu, „dsihwu buhti, kura lihdsinajahs zilweka weidam", eeblandahs eekschâ wefelâ garinu walsti, kuru dwehseles isplata „apstulbinoschu spihdumu" apakschsemes walsti. Scheit melderis isdsird ar „augoschu intresi", ka wirssemê waldot burwis, kas ar sawu „magisko sisli" „pahrakmeno" wisas dsihwas buhtes, tâ ka neweens winam nedrihkst tuwotees, „nelikdams sawu dsihwibu uz spehli". Melderis nosmehrê guloschâ burwja sisli ar garu kehnina dotu smehri, burwis eeskreen dsirnawu „mekanismâ" un eelausch pakausi. Tad nahk raibu raibas leetas, prezibas un laimiga dsihwe. Leelaki behrni scho stahstu lasitu ar sudoschu intresi un masi liktu sawu prahtu uz spehli, lasidami tik pahrak raibus burwju stahstekus.

Juhras laupitaja meita. Stahsts is juhrneeku dsihwes. Latwifki no A. St. Jelgawâ, A. Sturma apgahdibâ. Kahda tirgotaja dehls karâ ar juhras laupitajeem „aweenu pee-augdamâ wehtrâ" eekukahs „jo draudoschâ stahwokli", laiwa grimst, winsch aisskuhst lihdz krastam. Kahdâ pili winsch atrod skaistu meitu un „eenem" winas sirdi, ta ir juhras laupitaja meita. Pahritis isdehg, wezais isschauj gaisâ wisu pili, panahk behdsejus un laischahs lihdz ar wineem uz Danzigu. Tur nodser kahsas un uz tahm paschahm pehdahm ari wezais juhras laupitajs atradis swehtu meeru, kahdu tikai ihsta grehku noschehloschana spehj dot. Wiss isklausahs netizami, ari laupitaja ihstâ noschehloschana netizama.

Wihrs pee wahrda un Par wehlu, wehsturigi stahsti no H. Proschkas. Latwifki no Freywalda. Wentspili pee Amtmana. 25 kap. Abi stahsti labi sazereti, lasischanai buhtu eeteizami, nebuhtu tulkojums pahrak nesaprotams. p. p. Ludwika dewise bija „L'etat c'est moi", elektriset, tropisks un tâ wehl.

Brihnischkiga Deewa wadischana no Annas Steen, tulkojis Freywalds. Leepajâ pee Irtenberga. 15 kap. Stahsts labs un eeteizams, tulkojums atkal loti nesaprotams. Ch. Freywaldam deretu ar tulkoschanu nemaz wairs nenodarbotees, ari tos labakos stahstus winsch Latweeschu walodâ mahk sajaukt.

Pahwa spalwa no Kremera. Latwifki no A. Jansona. 5 kap. Leepajâ pee Petersona. Stahsts pamatojahs uz bihbeles wahrdeem: eseet weens otram padewigi, apgehrbjatees ar pasemibu, jo lepneem Deews turahs preti. Stahstâ istehlota 2 brahlu dsihwe. Waloda tekoscha. Zilweku domas, kaunahs un labahs, winu wiltiga un pahrwehrtita, bet ari winu ustiziga sirds, wiss tas loti dsihwi un labi aprakstits un peewilks pateizigus lasitajus.

Willis, meschâ atrasts bahrenitis, latwifki no Dihzmana. Leepajâ pee Ukstina. 10 kap. Stahstinsch labs, jebschu pagruhti tizet wirsrakstam, tas esot ari pateesigs. Stahstits, kâ kahds goda wihrs bahra behrnu peenem un kâ schim wisur laimejahs. Personas raksturotas nepilnigi, tulkojumâ daudz kluhdu p. p. „tas newar nekahdi brihnumi buht", „tâ roka weenas atschkirtos, ak! teescham wina tew ir no sewis jaatstumj." (Turpmak wehl.)

zenschahs, tadehk ari nekahdi eenaidneeki naw spehjuschi winu gaitu apturet, nedſ winu darbu nopostit. Schinî apsinâ „Latw. Awises“ war ari droschi luhkotees uſ preekschu, zeturtajam gadusimtena zeturksnim pretim: to pamatu, uſ kura winas stahw, nekahda wara neſpehs no-ahrdit un tas mehrkis, kuram winas kalpo, ari joprojam paliks tas augstakais.

Ne-eſam ſwinejuſchi, nedſ ſwineſim kahdus ahrigus 75 gadu ſwehtkus; tàpat aiſ daſchadeem eemeſleem ne-eſam warejuſchi ſneegt ſaweem zeen. laſitajeem nekahdu ihpaſchu dahwanu 75. gadam par peeminu un luhdſam, nenemt to mums par laumu. To teeſu eſam zentuſchees apgahdat allaſch jo kreetnus rakſtus, eemantot par lihdſſtrahdneekeem zeenijamus rakſtneekus, lai „Latw. Awises“ tiktu ſaturâ arweenu jo bagatakas. Schini zenſibâ nenogurſim ari jaunajâ gadâ un jo projam un jo mihli aizinam talkâ ikkatru uſzihtigu ſtrahdneeku Latweeſchu rakſtneezibas laukâ. Kà maſu atminu no tahkas pagahtnes peeleekam pee ſchi pehdejà 75. gada-gahjuma nummura klaht pirmo nummuru no pirmà „Latweeſchu Awiſchu“ gada-gahjuma, lai zeen. laſitaji redſetu, kahdâ iſſkatâ „Latw. Awiſes“ pirmo reiſ gahjuſchas tautâs.*)

Tà nobeigdami wezo gadu un taiſidamees ee-eet jaunajâ, uſſauzam ſaweem mihkeem laſitajeem ſirſnigu: Deews palihdſ!

Redakzija.

Latweeſchu Draugu beedribas gada-ſapulze.

(Beigums.)

Pehz preſidenta runas direktors preekſch Kurſemes, Jaunpils mahzitajs A. Bernewitza kungs nolaſija ſawu intereſanto apſkatu par pagahjuſchâ gadâ Kurſemê iſnahkuſchahm grahmatahm, ko eſam jau ſahkuſchi „Paſpahrnê“ nodrukat. Tahdu pat apſkatu zehla preekſchâ Widſemes direktors, mahzitajs Th. Döbnera kungs par Widſemê iſnahkuſchahm grahmatahm; tà ka ari ſcho apſkatu domajam turpmak paſneegt zeen. laſitajeem, tad ari par winu tè tuwak neko neminesim.

Eekams preekſchpuſdeenas ſehde beidſahs, uſnehma 16 jaunus beedrus, kà ari diwi goda beedrus, proti grahfeeni Uwarowu, kreewu archeologiſkahs beedribas preekſchneezi, kas ſchogad ar tik labahm ſekmehm wadija archeologiſko kongreſu Rigâ, un profeſoru R. Hauſsmani Jurjewâ, kuram jo leeli nopelni pee Baltijas wehſtures un ſenatnes iſpehtiſchanas. Tahlak pahrwehleja preekſchneezibu. Zitus wiſus preekſchneezibas lozekkus eewehleja tos paſchus lihdſſchinejos, tikai Widſemes direktors, mahzitajs Th. Doebnera kungs, kurſch 16 gadus uſzihtigi ſawu amatu kopis, ne par ko wairs negribeja palikt un tadehk wina weetâ par direktoru preekſch Widſemes eewehleja Kokneſes mahzitaju G. Hillnera kungu.

Pehzpuſdeenas ſehdê wiſpirms mahzitajs A. Bernewitza kungs ſinoja, ka ſabeedriba preekſch kriſtigu grahmatu iſplatiſchanas eſot iſdewuſi katalogus Latweeſchu, Wahzu un Igaunu walodâs par wiſahm tahm grahmatahm, kas ſarakſtitas kriſtigâ garâ un tadehk war ſneegt tautai weſeligu baribu. Schos katalogus deretu ihpaſchi wiſeem teem eewehrot, kas eerihko laſiſchanas bibliotekas. Tad prahweſts H. Seeſemana kungs nolaſija beedribas godapreſidenta Dr. A. Bielenſteina kunga darbu par Latweeſchu nomeſchanahs kahrtibu. Zeen. ſazeretajs intereſanto darbu paſkaidroja un papildinaja ar daſchadahm peeſihmehm. Tà wiſpirms zeen. ſarakſtitajs ſinoja, ka ſchis preekſchlaſijums eſot daka no kahda leela darba par koka laikmeta pee Latweeſcheem. Pee ſchi leelà darba truhkſtot wehl daſchu ſinu, peemehram par ſeno Latweeſchu auſchanas mahkſlu. Tatſchu eſot domajams, ka tahkakâs Latwijas nomalês daſchas wezmahminas wehl ſinaſchot par ſcho mahkſlu ko paſtahſtit. Tadehk winſch greeſchotees pee wiſeem teem, kas tahdâs nomalês dſihwo, ar ſirſnigu luhgumu, lai wini ſchahdas ſinas winam peeſuhtitu. Preekſchlaſijumâ dſirdejam, ka Latweeſchi jau 700 gadus atpakal dſihwojuſchi wiſwairak ſewiſchkâs mahjâs; tatſchu bijuſchas ari ſahdſchas, kuras zaur to zehluſchahs, ka ſaimes tehws daſchkahrt iſdalijis ſemi ſawu behrnu ſtarpâ, kuri tad mahjojam palikuſchi weenâ weetâ. — Pehz tam „Latweeſchu Awiſchu“ redaktors J. Weissmans runaja par Latweeſchu laikrakſtu uſdewumeem: kopt kriſtigu tizibu un tikumus, ſtahtees pretim teem, kas ſchos dſihwes weenigos droſchos pamatus grib noahrdit, ſkubinat un wadit tautu pee kreetna un iſturiga darba, kurſch ſtrahdajams weenprahtibâ ſawâ ſtarpâ un ſatizibâ ar ziteem dſimtenes eedſihwotajeem, weizinat ihſtu, kriſtigu iſglihtibu un tà ſawai tautai kalpot garigâs un laizigâs waijadſibâs. — Fr. Mehkona kungs nolaſija rakſtu par kapſehtahm, kurâ bija iſſazitas domas, ka buhwejamas kapuſargu mahjinas un eezekami kapuſargi, wiſlabak wezi ſkolotaji, kuri no amata atkahpuſchees. Tik daudſ tik bij no wiſa pagarà rakſta iſprotams. Tad nolaſija mahzitaja Neulanda kunga peewilzigo darbu par Latweeſchu garo wokalu (paſchſkanu) trejado iſrunu, pee kam atkal zeen. goda preſidents ſneedſa iſ ſawa bagatà ſinaſchanu krahjuma patihkamas peeſihmes un iſſkaidrojumus. Trejado garumu gaiſchi peerahdijis kahds profeſors Schmidts ar kahda jauniſgudrota aparata palihdſibu, kurſch tà taiſits, ka winſch ſpehj uſkert un redſami apſihmet ſkanu wilnus un tà notwert ſkanu daſchadibu. — Beidſot P. Allunana kungs nolaſija negaru rakſtu par ſadſihwes apſtahkleem Widſemê preekſch kahdeem 60 gadeem, pee kam winſch wiſwairs ſtahſtija par kahdu „alas wilku“, kas toreiſ Widſemê uſturejees.

Sapulzi beidſa pulkſten 7 wakarâ. Pehz tam beedri un weeſi pulzejahs pee kopigahm wakarinahm Peterburgas weeſnizâ, kur ari wehl tika runats daſchs jauks, gan nopeetnis, gan jautris wahrds.

—m—

*) Toreiſ „Latweeſchu Awiſes“ makſajuſchas 2 rubki par gadu Jelgawâ ſanemot, tà tad bijuſchas dahrgakas nekà tagad.

No ahrſemehm.

Ahrſemês Seemas-ſwehtku laikâ un weza gada beigâs ne wiſur waldijis ſwehtku meers un kluſums. Wahzijâ netik ween Tauſcha ſkandals ne-aprimſt, bet ari ploſahs nikna zihna leelajâ kugneezibas pilſehtâ Hamburgâ. Uſ zihnu wehrigi ſkatahs netik Wahzija ween, un wehl nebuht naw paredſams, kas tur galâ iſnahks, jo neweena partija negrib padotees. Turklaht ſozialiſti ari tè tſchakli ſtrahdà ſawu behdigo muſinaſchanas darbu. —

Tàpat Auſtrijâ partiju karſch pilnà ſpehkâ. Nupat kahdâ landtaga ſehdê daſchi pretineeki tikuſchi tik tahlu, ka no lamaſchanahs gandrihſ iſzehluſchs pluhkſchanahs. Ari Auſtrijâ ſozialdemokrati noſpreeduſchi, dſihwi peedalitees pee zihnas Hamburgâ, gan zaur rakſteem, gan ar naudas palihdſibu.—

Turzijâ wiſs wehl tihri pa wezam. Leelwalſtju wehſtneeki noturot ſapulzes ik deenas, bet ko wini tur ſpreeſch, tas teek turets apſlehpts. Laikrakſti gan wiſadi ſpreeſch un prahto, bet ſkaidribas nekahdas naw. Kahds Berlines laikrakſts nule ſinaja wehſtit, ka ſultans eſot iſſazijis, ka winſch gribot leelwalſtju gribai un padomeem pilnigi klauſit, bet tikai tad, ja leelwalſtis uſnemotees par to atbildet, kas tahdâ reiſâ waretu iſzeltees, kur ſultans, pehz ſawas tautas gribas nepraſidams, daritu tikai leelwalſtim pa prahtam. —

Bulgarijâ iſteeſaja ſchauſmigu prahwu pret pehrn nonahwetà walſtswihra Stambulowa ſlepkawahm. Ko toreiſ jau runaja, tas tagad zaur daudſ leezineeku iſteikumeem deeſgan gaiſchi peerahdits, proti, ka ihſtenee wainigee pee Stambulowa breeſmigahs nahwes bijuſchi wina pretineeki augſtako waldibas eerehdnu ſtarpâ. Stambulows atſtahjis wehſtuli, kurâ winſch jau eepreekſch apraksſtijis, kahds gals winam gaidams un kà wina eenaidneeki tihko pehz wina nahwes. Leezineeku ſtarpâ bijuſi ari Stambulowa laulatà draudſene. Ta teeſas preekſchâ iſſkaidrojuſi, ka wina newarot neko jaunu iſteikt, ſkaidrakahs ſinas par winas wihra ſlepkawahm warot paſneegt teeſas prokurors un waldiba pati. No apſuhdſetajeem diwus, Azowu un Tifektſchijewu, noteeſaja uſ trihs gadeem zeetumâ, par to ka wini bijuſchi ſlepkawahm peepalihdſigi; turpretim Georgijews, kuru uſſkatija un apſuhdſeja par ihſteno ſlepkawu, tapa attaiſnots. Schi prahwa gaiſchi rahda, kà eet Bulgarijâ. —

Serbijâ wezahs Nowakowitſcha miniſterijas weetâ ſtahjuſehs jauna, kuru ſaſtahdijis lihdſſchinejais Serbijas ſuhtnis Wihnê, Simitſchs. Nowakowitſcha miniſterijai tadehk bijis ja-atkahpjahs, ka wina newarejuſi ſatikt ar kehninu Aleksanderu un tam kahdâ leetâ klaji pretojuſehs. Tatſchu wezajai miniſterijai ir daudſ draugu, kadehk jaunahs miniſterijas un wiſpahr waldibas ſtahwoklis buhs deeſgan gruhts, kaut ari war ſagaidit, ka turpmak Serbijai buhs labaka ſatikſme ar Auſtriju, jo jaunais miniſteru preekſchneeks Simitſchs ir Auſtrijas draugs.

Italijâ nu pahrnahkuſchi pirmee no Menelika atlaiſtee wangineeki, kas jau ſen ar ilgoſchanos gaiditi. Wini ſtahſtot daſchadi par to, kà wineem wangneezibâ klahjees; tatſchu zaurmehrâ gan bijis to wairak, kas zeetuſchi truhkumu, nekà to, kam labi klahjees. —

Spahneeſcheem kuhbas ſalâ, kà leekahs, atkal ſahk eet jo plahni. Laikrakſti ſinojuſchi par kahdu kauju, kur dumpineeki Spahneeſchus ſakawuſchi un nonahwejuſchi teem pahri ſimts ſaldatu un daſchus oſtzeerus. — Filipinu ſalâs atkal tee ſaldati, kas nemti no eedſimtajeem, ſahkuſchi ar wiſeem eerotſcheem behgt no karaſpehka un pahreet dumpineeku lehgerî. —

Slawenais Kihneetis Li-Hung-Tſchangs, kurſch ar tahdu godu tika uſnemts Eiropas leelwalſtju pilsgalmôs, ſawâs mahjâs tagad kritis ſodâ un ſaudejis ſawu agrako waru. Waina eſot bijuſi ta, ka winſch, ſawâ nodabâ paſtaigadamees, eſot eeſkatijees pahri par muhri keiſareenes-mahtes dahrſâ, kas zeeſchi aiſleegts. Kahds ſargs to pamanijis; Li-Hung-Tſchangs gan dewis ſargam dſeramu naudu, lai tas zeeſch kluſu, bet ſargs atradis dſeramo naudu par maſu un Li-Hung-Tſchangu apſuhdſejis keiſaram.

No eekſchſemehm.

Widſeme.

Wez-Gulbenê ſchogad uſtaiſija ehku, kahdas uſ ſemehm reti atradihs, proti, alus bodi, lai gan jau Wez-Gulbenes muiſchas krogs ir weens no leelakajeem. Waj tad alus bodes weetâ gan nebuhtu derejuſi zita ehka, kas zik nezik kalpotu wiſpahribai. Waj tad nederetu ari mums Gulbeneeſcheem — maleneeſcheem eekuſtinat ſautajumus par beedribahm, jaut. iſſkaidr. wakareem, brihwbibliotekahm u. z.; bet par to deewamſchehl wehl nekas neteek runats. Ari laikrakſti muhs ne-apzeemo peeteekoſchâ ſkaitâ. Eewehrojamas 2 tautas (draudſes) ſkolas puiſeneem un meitenehm, — pehdejà ihpaſchi teek apmekleta no tahlakahm draudſehm un ſkolneezes ir lihdſ 20 gadus wezas. — A. L. D.

No Tirſas. Tirſmaleeſcheem ſemite wideji laba; bet „ja ſemi kopſi, tad ari ſeme tewi kops“; ſchahs Kreewu parunas pateeſibu ir peedſihwojis kahds ſchejeenes ſaimneeks K., kuram ſeme deeſgan neaugliga. Kahdas reiſas mehginajis mehſlot ar kaulu milteem un ſaſneedſis labus panahkumus, puhlejees arweenu wairak, kamehr beidſot dabujis no Widſ. Gubernatora kga atkauju, eerihkot kaulu malſchanas fabriku ar twaika ſpehku, kahdas tuwumâ nawa. Labako leezibu par laba darba augkeem paſcham un ziteem dewa wina daudſ labaki noauguſe labiba. Ju, kreetnahm puhlehm labas ſekmes!

A. N. O. Y.

Kurſeme.

No Leepajas. Kamehr mums lihdſ Seemas-ſwehtkeem wehl weſela nedeka, tamehr ahrſemês, kur laiku rehkina pehz jaunà kalendara, Seemas-ſwehtkus noſwineja jau pagahjuſchâ nedekâ: peektdeen bija pirmà ſwehtku deena un ſeſtdeen otra. Tà ka Leepajâ laba teeſa ahrſemneeku, pa leelakai daksai Wahzijas pawalſtneeki, tad ari ſchee iſgahjuſchâ nedekâ ſwineja preezigos Seemas-ſwehtkus. Zeturdeen 12. Dezemberî wakarâ wini ſchejeenes kurhauſa lepnajâ ſahlê bija ſapulzejuſchees uſnemt Seemas-ſwehtku wakaru. Protams, ka ſwehtku ſwinetaji ari nebija aiſmirſuſchi zitus ſchejeeneeſchus eeaizinat winu ſwehtkôs lihdſi ar wineem preezatees. Bija tad ari eeraduſchees pahri par 700 weeſu, kuri wiſi laiku pawadija jauki un omuligi, gan noklauſidamees daſchôs preekſchlaſijumôs, gan dſeedaſchanâ un daſchadôs uſwedumôs, gan ari beidſot dejâ un danzi labi iſgreeſdamees. Teem ſchejeeneeſcheem, kuri peedalijahs pee ahrſemneeku ſwehtkeem, tà tad iſnahks weenâ gadâ, pat weenâ mehneſî, diwi reiſas Seemas-ſwehtkus ſwinet. Ari kas rets!

No Leepajas. Leepajas pilſehtas weentneeku ſapulze ſawâ pehdejâ ſehdê 12. Dezemberî nolehmuſe iſdarit 400,000 rubuku leelu aiſleenejumu. Par ſcho naudu buhs japahrbuhwê un japaplaſchina pilſehtas oſtas tilts, kà ari ja-eerihko daſchas tirgus ehkas un jauna bahdes eeſtahde. Taî paſchâ ſehdê ari noſpreeſts, Leepajas nama ihpaſchneekam Klahwam Stahlam uſ wina luhgumu dehk ſaudejuma atlihdſinaſchanas par tautas ſwehtkôs ſabojato karuſeli iſmakſat 500 rubku. Tà ka nedarbji, kuri karuſeli ſalauſijuſchi, palika ne-uſdabuti un tà tad atlihdſibu no teem newareja nei praſit, nei peedſiht, tad pilſehtas weetneeks Pucherts lika preekſchâ, dot ſkahdes zeetejam mineto ſummu kà atlihdſinajumu no pilſehtas puſes, ko tad weetneeku ſapulze ari peenehma.

— Swehtdeen 15. Dezemberi ſarihkotà teatra iſrahde Leepajas Latweeſchu Labdaribas Beedribâ bija gan peewilkuſi labu teeſu publikas, tomehr ne tikdaudſ, kà bija zerets. Wainigs pee tam gan bija breeſmigi nejaukais laiks, kurſch ne-atkahwa gandrihſ ne no mahjas iſeet. Iſraudſitâ luga „Bankrots“, Norwegu rakſtneeka Bjernſona raſchojums, naw ſewiſchki peewilziga. Tà leeltirgotajs Tjelde gandrihſ wiſzauri redſams tikai kà mozeklis, kuram jadarbojahs weenigâ uſtraukumâ un uſbudinajumâ. Zilwekam ar wahjakeem juhtekkeem (nerweem), tahdas nemitoſchas mokas redſot, tihri janogurſt un jaſaſlimſt. Scho loti gruhto, muhſchigâ uſtraukumâ iſrahdamo Tjeldes lomu Roberts Janſona kgs ſpehleja pahrleeku weikli, labi pahrdomati un dſiki ſajuſti. Teeſcham, gruhti eedomatees labaku Tjeldi par Janſona kga tehloto. Publika zeenijamajam mahkſleneekam iſrahdija ſawu neleekuloto un ſirſnigo pateizibu par reto baudijumu, leeliſki applaudedama un to wairak reiſu iſſaukdama ahrâ. Ari adwokats Berents, kuru iſrahdija Muſikanta kgs, mums loti patika. Seeweeſchu lomas netapa labi iſrahditas. Laikam tas zekahs no tam, ka beidſamâ laikâ wairak eeſpehlejuſchahs iſrahditajas atkahpuſchahs no teatra un winu weetâ eeſtahjuſchahs jaunas, wehl ne-eeſtrahdajuſchahs. — Kas mums pee ſchahs, Janſona kga waditahs iſrahdes wehl ſewiſchki patika, bij tas, ka iſrahde tapa uſ mata noliktâ laikâ eeſahkta un ka pauſes zehleenu ſtarpâs bija wiſai ihſas — tikai daſchas minutes, kamehr zitahm reiſahm ſtarpbrihſchi wilkahs arweenu ja ne weſelu puſſtundu, tad droſchi ween weenu treſchdaku ſtundas, tà ka ſkatitaji pa ſchahdeem brihwlaikeem neſinaja ko eeſahkt — waj eet mahjâs wakarinas paehſt, waj teatra ſahlê ſnauſt un ſchahwatees, waj ari liktees uſ ſwikoſchanu un ſwilpoſchanu. Zereſim, ka turpmak muhſu teatra waditaji un iſrahditaji ſcho Janſona kga rihkoto iſrahdi nemſees ſew par paraugu.

Auſu iſweſts iſ Leepajas no 1. Janwara lihdſ 1. Nowemberim 2,816,000 pudu, kamehr gadu agraki iſweſts 2,951,000 pudu; tà tad auſu iſwedums ſchini gadâ maſinajees. Kanepaju iſwedums turpretim gahjis wairumâ. —n—.

No Lambartes. Pirmdeen 9. Dezemberi ap pulkſt. 5 no rihta dſirdeja ſchejeenes R. meſchaſarga mahju kaudis palihgâ ſauzeenus iſ tuwejâ tihreka. Tuhdak pahris wihru dewahs turp — un ko wini tur atrada? Sneegâ ſehſch un waimanà ſeeweete, bez ſpehjas no weetas kuſtetees. Eejuhdſa ſirgu un pahrweda ſeewu uſ mahjahm, kur ta, druſku apſildijuſees iſteiza kahdâ wihſê ſchini ſtahwoklî eeſtiguſi. Wina bij ſwehtdeen bijuſi ſawus wezakus apzeemot, kuri dſihwo Leel-Ezawas A. mahjâs. No weeſo ſchanahs pa maſeem zekeem, kas ſeemu maſ teek leetoti, uſ mahjahm eedama, ta bij apmaldijuſees un pa purweem un tihrekeem briſdama R. mahju tuwumâ nokluwuſi. Un labi, ka tà. Waj winu tàpat newareja neſpehja pahrſteigt tihreka widû, kur tahs ſauzeeni pehz glahbſchanas buhtu weltigi bijuſchi. R. mahju ſaimneeks noweda ſeeweeti uſ Ezawas ſlimnizu, jo ta, pa beeſokneem eedama, bij ari pee meeſahm ſakrambajuſees. —n—

No Jaun-Sehlenas. Zetortdeen 12. Dezemberi pulkſt. 5 wakarâ, no Jaunjelgawas uſ mahjahm brauzot, bijuſchais B—. ſaimneeks uſ luhgumu eenehmis pee ſewis kahdu glihti gehrbuſchos jaunekli, paweſt. Nobraukuſchi lihdſ W. krogam, eegahjuſchi tajâ eekſchâ; jauneklis iſpraſijis pudeli alus, par 5 kap. ſchnabi, iſdſehruſchi un braukuſchi tahlak. B. mahjas bijuſchas tik wehl pahriſimts ſoku tahku, kad ſweſchais jauneklis iſrahwis no kabatas pudeli un ſpehris laipnajam pawedejam ar to pa galwu, ka tas knapi dſihws palizis. Uſ palihgâ ſauzeeneem peeſkrejuſe mahju meita, bet nepaſpehjuſe groſchus ſaturet; pahrdroſchais laupitajs eegulees ragawâs un aiſlaidees kà wehjſch un paſudis bez pehdahm, lihdſ aiſweſdams ari daſchas mantas; ſkahde eſot pahri par 200 rbk. Behdulejas Karlis.

No Slehkahm. Preekſch gadeem kahdeem 250 ta laika Slehku dſimtskungs uſzehlis Slehkâs baſnizu ar tahdu augſtu un ſkaiſtu torni, kahds otrs wairs naw bijis atrodams ne pa wiſu Kurſemi. Wehlak ſcho torni pehrkons noſpehris un tas wairs naw uſtaiſits tik augſts, kà agrak. Bet kad nu baſniza uſzelta pa wiſam pagaſta weenâ galâ, tà ka otra gala kaudim ta gruhti ſaſneedſama, tad mahzitajam waijadſeja ari nahkt daſchas reiſas pa gadu ari uſ Zirkali deewakalpoſchanu noturet preekſch teem pagaſta eedſihwotajeem, kas dſihwo no baſnizas tahku. Tà tas gahja ilgu laiku, lihdſ gadus ſeſchdeſmit atpakal Slehku dſimtskungs dſihrahs uſzelt pagaſtam otru, maſu baſnizinu netahku no Bangawas tilta. Weeta jaunzekamajam Deewanamam bija jaw noraudſita, materials jaw peeweſts; atlikahs wehl tikai to uſzelt. Bet tè nahza zits waldibas kungs par Slehkahm, ar zitadu prahtu, tas lika atkal aiſweſt prom ſaweſto materialu un iſlectot to zitahm waijadſibahm. No nodomata deewanama nekas neiſnahza. Un tà tas palika lihdſ ſchim laikam. Deewakalpoſchanu notureja, kà pa wezam, Zirkalê waj nu kahdâ dſihwojamâ ehkâ, waj ari kahdâ laukſchkuhni un pehdejâ laikâ arweenu rentneeku labakajâ iſtabâ. Bet muhſu tagadejam mahzitajam, zeen. F. v. Beuningena kungam tatſchu reiſ iſdewees, pehz ilgas puhleſchanahs un gahdaſchanas, panahkt to, ka Zirkales muiſchas prahwajâ ehrbegi, agrakajâ bruhſi, eerihkota un iſtaiſita iſtaba par ſkaiſtu, plaſchu luhgſchanas ſahli, kurâ war ſa-eet wairak kà 200 zilweku. Scho jauno luhgſchanas ſahli eeſwehtija ſwehtdeen 8. Dezemberi. Pee ee-ejas Slehku mahzitajs uſrunaja kaudis ar 100. Dahwida dſeeſmas wahrdeem: „Ee-eita pa ta Kunga wahrteem ar pateikſchanu, wina pagalmôs ar teikſchanu, pateizeet winam, ſlawejeet wina wahrdu u. t. t.“ Kad baſnizas preekſchneeks bij ee-ejas durwis atſlehpdſis, kaudis dewahs druhſmâ eekſchâ jaunajâ luhgſchanas ſahlê, kura ir deeſgan ehrta un patihkama un wiſzaur iſſkatahs pehz maſas, patihkamas baſnizinas, ko mihleſtiba kopuſe un rotajuſe. Eeſwehtiſchanas runu zeen. mahzitajs tureja par 118. Dahwida dſeeſmas wahrdeem: „Atdarait man tos taiſnibas wahrtus, ka es pa teem ee-eimu un tam Kungam pateizu“ u. t. t. Pehz eeſwehtiſchanas koris nodſeedaja, Hahna kga wadits, Schepſka „Zik mihligas Tawas mahjas, ak Kungs!“ Spredikim par pamatu bij nemti Salamana wahrdi: „Ta Kunga bihjaſchana ir wiſas gudribas eeſahkums.“ Plaſchi un gaiſchi zeen. mahzitajs ſawâ ſprediki aprahdija, ka beſdeewigee, kas to Kungu nebihſtahs, naw gudri. Ar Deewa bijaſchanu tikai eeſahkahs gudriba; bez Deewa bijaſchanahs nekahdas gudribas naw. Pagaſu, kà Indeeſchu, Egipteeſchu un Greeku gudree nemaſ naw bijuſchi beſdeewigi. Tee tik naw pratuſchi ihſto Deewu atraſt; tatſchu tee godajuſchi „nepaſihſtamo“ Deewu. Pehz ſprediks koris nodſeedaja Jurjanu Andreja „Pateizeet Kungam“. Tad wehl mahzitajs iſſazija pateizibu wiſeem, kas kaut kahdâ wihſê bijuſchi palihdſigi pee luhgſchanas ſahles iſtaiſiſchanas. Bet wiſleelakà pateiziba peenahkahs ahrſemê dſihwojuſcham Slehku dſimtskungam, kas buhwei dahwinajis wiſus waijadſigos buhwbalkus un 600 rubku ſkaidrà naudà —rg.

No Puſeneekeem. Sen nekas naw no Puſeneekeem awiſês ſinots. Un kad neko labu newar wehſtit, tad labak nemaſ wehſtit. Bet labs nahk ar gaidiſchanu. — Auguſta mehneſî ſch. g. Puſeneeku dſimtskungs barons O. v. Grotthuſs ar familiju aiſzeloja uſ ahrſemehm. 2. Dezemberi winſch atkal pahrbrauza mahjâs, no muiſchas kaudim un wiſa pagaſta ſirſnigi un ſwinigi ſagaidits ar goda wahrteem, muſiku, dſeeſmahm un wiſu zitu, ko tik ween pagaſts bij ſinajis ſawam dſimtskungam par godu ſagatawot. Pagaſta wezakajs, zeen. kungus runâ apſweizinadams, ſtarp zitu peemineja, ka ſaimneeki zaur dſimtkunga labwehlibu par ſawahm mahjahm jau pirkſchanas naudu ſamakſajuſchi, tà ka neweenam naw mahjâs ahmurs klaudſejis, kà zitur. Tahlak runatajs zildinaja zeen. leelmahtes un freilenu gahdibu par nabadſineem, ſkolas behrneem u. t. t. Runu beidſis, pagaſta wezakajs paſneedſa zeen. kungeem, katrai perſonai par peeminu uſ ſewiſchkahm kahrtim greſnotus bihbeles pantinus un pehz tam ſahl' un maiſi uſ ſudraba trauka. Dſimtskungs ar familiju bij tà aiſgrahbti, ka aſaras mirdſeja azîs. Wehlak pehz meelaſta dſimtskungs runaja uſ wiſeem ſchahdus wahrdus: Gribedams iſgaiſinat beidſamâ

laikâ peedsihwotus nepatihkamus un behdigus eespaidus, dewos tahku uf ahrsemehm. Dselszeka wagonâ satikos ar bihbeku pahrdeweju M. L., schi pagasta lozekli, kas mani eepreezinaja ar Deewa wahrdeem, norahdidams, ka Deews mani tik tamdehl pahrbaudijis, lai waretu atkal eepreezinat. Turklaht winsch wehl it kâ praweetoja, ka tee paschi laudis, kas man sirdehstus darijuschi, atkal nahks pee manis un wiss buhs atkal wezajâ labâ kahrtibâ. Un — nebiju domajis, ka tas jau tik brihf notiks. Esmu tâ aisgrahbts, ka wahrdu truhkst, ko uf jums runat. Tahlâ sweschumâ esmu redsejis tik jaukas weetas, kahdas tik pasaulê war buht, bet tâ ne-esmu preezajees, kâ tagad schê sawâ dsimtenê, satikdamees ar jums pa wezam. Juhsu widû schini brihdi preezajos it kâ ar saweem behrneem pee Seemas-swehtku eglites un wehlos, ka schi atjaunotâ laukâ satiksme nemuhscham wairs netiktu trauzeta. — Beidsot dsimtskungs issazija sweizinajumus no zitreisejâ mihlotâ draudses mahzitaja K. T. kunga, ko Wahzijâ wina jaunajâ dsihwes weetâ apmeklejis. Klahtesoschee sanehma mihkus sweizinajumus ar lihgsmahm sirdim un preezajahs, dsirdedami, ka bijuscham mihkam ganam labi klahjahs. Wihnaglahses saschkindinot un tukschojot usdseedaja: Lai dsihwo sweiks! Dsimtskungs usdsehra uf klahtesoschu un wisu sawa pagasta lauschu labklahjibu, kura winam weenumehr ruhpejusi. Klahtesoschee atbildeja, usdserdami uf zeen. dsimtkunga, leelmahtes un wisas gimenes weselibu un laimi. Wehl daschas glahses wihna tukschojot, leelskungs pastahstija daschus interesantus peedsihwojumus no sawa zelojuma pa Wahziju, Schweiziju un Italiju. Wehlâ nakti wisi issckihrahs. Lai Deews ustur un swehti zeen. kungus un atjaunotu labo satiksmi ar laudim. —?—

No Wandsenes. Muhsu pagastâ tagad ir 3 basnizas, bet neweena pastahwiga gana; Nurmuischas un Talsu mahzitaji tikai retam war muhsu basnizâs deewkalposchanas noturet winu attahluma dehl. Jawehlahs, kaut mums uf preekschu isdotos eeguht pascheem sawu mahzitaju. Par skolahm ari mehs newaretu suhdsetees. Mums ir diwi skolas, kurâs 4 skolotaji mahza ap 200 abeja dsimuma behrnus. Tikai tê man jamin weetneeku negudrais spreedums, ka skolotajeem pamasinama alga, par ko tee lai nem maksu no skolas-behrneem, kureem wehl naw skolas gadi. Waj esam jaw par daudz gudri, ka mums behrni ja-aiskawê no skolâ eeschanas? Waj tas zilwezigi, ka aisleckam tahdu schkehrsli skolas durwim preekschâ? Payrtikuschee saimneeki gan aismaksahs waijadsigos trihs rubkus, bet nabaga kalpa dehlinam japaleek raudot no skolas atpakal. Kadehl aisslehgt skolas durwis nabadsineem? Zitadi muhsu skolas ir labi uskoptas un apgahdatas. Weenai skolai ari weetejee muischneeki katru gadu dod eewehrojamu pabalstu un dod ari materialu un amatneeku pee pahrbuhwehm. Mahju mahzibu weetejais mahzitajs katru gadu pahrluhko, bet deemschehl atrodahs ari lautini, kuri sawus behrnus slehpj un newed pee pahrklauschinaschanas, bet lai scheem behrneem janahk skolâ, tad tee no lasischanas neka neprot. Skolas darbibai tas gauscham kaitê. Reti saimneeki tikai suhta sawus dehlus tahlaki skolâ, leelakai dalai jaw peeteek ar pagasta skolu, un meitas, ja daudz, tad aissuhta kahdu gadu uf Talseem. Ari daudzahm tas naw wehlets, jo muhseji domâ, ka meitahm skolu masak waijag nekâ dehleem. Studetu wihru no muhsu pagasta dehleem ir weens weenigs un otrs schimbrihscham wehl ir augstskolâ. — Laikrakstus lasam zaurmehrâ nemot mas. Wairak lasa juhrmalneeki un Okteneeki un Garleneeki. Daschs saimneeks labaki pahris rublu wakarâ eedsen butelê, nekâ par to naudu weselu garu gadu sanemtu derigas sinas no laikrakstteem. Muhsu dseedaschanas beedribai ir ari prahwa grahmatu krahtuwe, bet ta pee-eetama wiswairak beedreem. Eewehrojams tas, ka beedriba kalpeem schogad dod grahmatas par brihwu lasit. Ar to wina grib masturigeem gahdat derigu laika kawekli walas brihschôs, lai wineem no gara laika nebuhtu ja-eet krogôs. Kaut gan trihs no muhsu krogeem schogad aistaisija zeeti, tad tomehr wehl paleek peezi gabali pahrak un pulzina swehtdeenâs laudis pee reibinoscheem dsehreeneem. Buhtu eewehrojams solis uf preekschu, ja mehs mahzetum atsiht krogu dsihwi par kaitigu un luhgtu waldibu, muhsu krogus slehgt. Daudz artawu mums paliktu kabatâ, un muhsu swehtdeena mums buhtu daudz meerigaka nekâ tagad, kur daschreis pat spredika laikâ klausz biljarda bumbas un dsehreenu pahrdotawas stahw walâ no agra rihta lihdz wehlai naktij. Kaut jel mums austu labaki laiki! Labwehlis.

No Ruzawas. Ruzawneeki, kâ israhdahs, paklusam wehl nodarbojahs ar konterbandi. Tâ 11. Dezembera wakarâ tâ sauktajâ Swentajâ (daka no Ruzawas pagasta) juhrmalâ stahwoschee robeschsargi pamanija kahdu konterbandes laiwu ar wairak zilwekeem isnahkam malâ. Robeschsargi laiwu aplenza, un nu iszehlahs breesmigs trazis: schauschana un bkauschana, behgschana un kerschana, jo konterbanneeki par waru gribeja aislaistees lapâs. Bet weenu tomehr nokehra, kahdu otru atkal noschahwa, kamehr ziteem pateesi laimejahs nakts tumsibâ pabehgt un pasust. Laiwâ atrasts kahdâs peezdesmit muzinâs ap 1000 stopu spirta, kura kopus wehrtiba esot ap 800 rbl. Ismekleschana schai leetâ ussahkta. Wehl japeesihmê, ka Ruzawneeki, zik eewehrots, ar konterbandi nedarbojahs tirgoschanahs dehl, bet weenigi tikai sawahm paschu waijadsibahm. Tâ pehz spirta wini tikai tad brauzot, waj ejot uf Pruhscheem, kad esot kahdas dsihras, waj godi rihkojami. Spreeschot pehz leelâ daudzuma spirta, kas schoreisi atnemts, buhs gan jadomâ, ka Swentajneeki buhs gribejuschi jo kuplus Seemas-swehtkus noswinet, uf pascheem swehtkeem ar tahdu lahdinu apgahdadamees. Laikam waj kahds Swentajas dischtehws buhs gribejis meitu isprezinat kahda wehl jo dischana un raschana tehwa dehlam un tad jo kreetnas kahsas nodsert, — pehz ihstas tehwu tehwu eeraschas. Tikai robeschsargu usmaniba nu nodomu buhs pahrtraukusi un issaukusi. —m—n.

No Jelgawas.

Deewakalposchanas Sw. Annas basnizâ no 25. lihdz 31. Dezemberim. Otrdeen 24. Dezemberi, pulkst. 5. pehz pusdeenas, deewakalp. pee swehtku egles; spred. mahz. Heintzs. — Pirmâ Seemas-swehtku deenâ: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 10. no rihta; spred. mahz. Conradi. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldn. pulkst. 7. no rihta; deewkalp. pulkst. 2. pehz pusdeenas; spred. mahz. Seilers. — Otrâ Seemas-swehtku deenâ: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 10. no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudzê deewkalp. pulkst. 2. pehz pusdeenas; spred. mahz. Seilers. Pehz tam pulkst. 4 — behrnu deewkalp. — Swehtdeen 29. Dezemberi: 1) Lauku draudzê deewkalp. pulkst. 9. no rihta; spred. mahz. Heintzs. 2) Pilsehtas draudzê deewgaldn. pulkst. 7. no rihta; deewkalp. pulkst. 2. pehz pusdeenas; spred. mahz. Seilers. — Lauku draudzê ussaukti: Dahwus Grasis ar Paulini Kerman; Karlis Schmids ar Doroteju Jaunsem; Kristaps Sahgers ar Lawisi Lihbert; mirušchi: Juris Roberts Ahbiks, 1¾ g. w.; Karlis Jansons, 8 d. w.; Anna Busch, 24 g. w.; Anna Albert, 50 g. w.; Emilija Minna Stirna, 3 g. 3 m. w.; Anete Busch, 2 g. 7 m. w. — Pilsehtas draudzê ussaukti: Andrejs Hellmans ar Annu Schwan, dsim. Witt; mirušchi: Frizis Bekmans, 25 g. w.; Elfriede Zers, 1 g. 8 m. w.; Alma Osis, 8 m. w.; Alise Stein, 87 g. w.; Marija Anete Busch, 7 d. w.; Lawise Ahderman, 80 g. w. —

Pilsehtas draudzê dahwanu eenahzis: preeksch jaun. basn. — 18 r. 60 k.; mision. — 50 k.; swezehm — 1 r. 35 k.; siltumam — 35 k.; kurlmehm. — 75 k.; nabag. skoln. — 35 k.; nabag. — 10 k.

Truhkuma zeeteji muhsu starpâ. „Latw. Awischu" 49. nummurâ lasams kahds wahrds par labdaribu, kur zeen. rakstitajs pamudina lastajus uf labdaribu, sewischki uf Seemas-swehtku dahwanahm. Ari 50. nummurâ atrodahs kahds aisrahdijums, kursch, if Rihgas Kreewu awises nemts, zek lasitajeem preeksch gara azim kahda eerehdna postu, kursch ar sawu leelo familiju, 10 behrneem, newarot wairs dsihwokla atrast, un paskubina lasitajus uf labdaribu, palihdset schai dsimtai.

Bet ne tik Rigâ ween ir daudz truhkuma zeeteju, ari tepat Jelgawâ atrodahs daudz to kautinu, kas zihnahs ar leelu postu, un Deews ween sin, zik naw to, kam par Seemas-swehtkeem buhs jamiht aukstâ istabinâ un jagrausch kahda no darba deenahm atlikusehs garosina. Kaut nu gan Jelgawâ newar schimbrihscham par dsihwoklu truhkumu un dahrgumu suhrotees, kâ Rigâ, tomehr ari teitan, wjspahrigi nemot, labai dakai no strahdneekeem klahjahs wahji. Tur darba truhkums, tê slimibas — un ziti apstahkli, kas atnes postu. Scho rindiņu rakstitajam ari teitan netik darba strahdneeku starpâ ween ir sinami daudz truhkuma zeeteji, bet ari amatneeku pulkâ dasch labs atrodahs, kam palihdsibas koti waijaga. Un to starpâ atrodahs daudz tahdu kautinu, kas newis zaur paschu wainu, zaur dserschanu, eekrituschi behdâs un truhzibâ, bet tikai zaur nelabwehligeem apstahkleem, un tamdehl jo wairak pelna, ka turigakee tuwaki teem pasneedz schinis preeksch swehtkôs palihdsigu roku.

Negribu nu gan tê neweenu truhkuma zeeteju pee wahrda saukt, bet mineschu schoreif tikai diwi kahrtas, kam palihdsiba jo waijadsiga. Pirmee ir nabaga kautinu behrni, kureem gan warbuht wezaki kâ nebuht eespehj usturu, lai ari wahju sagahdat, tatschu garigas baribas, skolas mahzibas, teem nepawisam naw pee-eetamas. Katram kristigam zilwekam un katram sawas tautas mihletajam ar leelu noskumschanu jaredz, ka muhsu tautas behrni usaug schêpat skolu pilsehtâ Jelgawâ, pawisam bez skolas mahzibas, tihri par spibti skolas likumam, kas pawehl, ka katram behrnam 3 seemas no weetas ja-apmeklê skola. Zik tumschi un nemahziti tê daschi behrni paleek un stahjahs dsihwê, tas bija redsams no nupat eeswehtijameem pilsehtas draudzes behrneem, kuri pehz skaita bija gandrihz kahds simts, bet kurus eeswehtischanas mahzibâ peenemot, zeenijamam draudzes mahzitajam bija jasuhrojahs, ka wairak par pusi koti maz ko prot no bihbeles mahzibahm un ka ari daschi pat tikai loti wahji mahk lasit. Ihsajâ eeswehtischanas mahzibas laizinâ nu protams mahzitajs behrneem newar wisu ko eeleet, japeeteek, kad teem tikai zik nebuht war eemahzit wisu swarigako saprast, kas kristigam zilwekam jasin, lai to war peenemt pee deewgalda, un par wisu zitu — lai Deews gahdâ.

Waj nu mums spehjigajeem naw janahk scheem nespehjineekeem palihgâ un naw japuhlejahs tos west pee gara gaismas, kas paschi to nespehj. Leels daudzums Latweeschu behrnu mums katru deenu uf eelahm fastopami, no kureem war teikt, ka tee wehl naw uf skolas benkeem sehdusches, gan laikam tikai tadehl, ka winu wezaki nauda truhkuma dehl tos nespehj kaut kahdâ pilsehtas skolâ suhtit. Un muhsu pilsehtas draudzei naw neweenas skolas, kur tos waretu bez maksas raidit, lai tee mahzahs Deewa wahrdu un derigas sinaschanas. Tâ tad nu laba daka no muhsu draudzes nabagako lozekku behrneem usaug deemschehl pawisam bez skolas mahzibahm un wiss tas noteek scho baltu deenu Jelgawâ „Deewa semites" galwas pilsehtâ 19. gadu-simtena beigâs. Latweeschi, waj tas mums wiseem naw par kaunu, ka mehs par saweem truhzigeem brahleem tik maz behdajam?! — Es gan sinu, ka dasch teiks: „Ko tur zits war darit, kad paschi wezaki to nespehj." Bet sakeet, waj tad tas mums ari kahds gods, ka mehs tur neka nedaram? Pateesi nê! Wairak nekâ 100 schenku, kas apehd wairak simtus tuhkstoschu rublu, katru gadu Jelgawneeki spehj usturet, bet tikai weenu paschu skolu 15 tuhkstoschi Latweeschu preeksch nabageem behrneem nespehj ne eerihkot, ne usturet un tâ kahdu masumu palihdset, lai wisi muhsu tautas behrni waretu baudit skolas mahzibas. Balles rihkot un apmeklet, tur daudzeem naudas, bet swehtigu darbu pastrahdat, tur naw dascham ne kapeikas. Brahli, mahsas, waj tas gan tâ klahjahs? Seemas-swehtki, preeka swehtki ir klaht! Deewa mihlestiba, kas wiseem zilwekeem peestischanu atnes, ir atspihdejuse. Ak kaut ta jele schinis swehtkôs eespihdetu ikkatra sirdî, tâ ka mehs neaismirstu masos truhkuma zeetejus, nabaga behrnus, bet gahdatu, ka schee masinee tiktu skolâ raiditi, lai ari schee war tikt par tautas, par zilwezes leetderigeem sareem. Preeksch masturigu wezaku behrnu skoloschanas labprahtigus dahwinajumus jaw sendeenahm draudzes mahzitaji ir no draudzes luhgušchi un nem preti, waj nu zaur basnizas upuri, waj ari personigi. Lihdzschim arweenu tahdu dahwanu ir eenahzis loti maz. Jawehlahs, kaut schinis swehtkôs preeksch scha mehrka sapluhstu daudz Seemas-swehtku dahwanu, lai jaunajâ gadâ no draudzes puses daudzmaz waretu islihdset schim leelajam truhkumam.

Otri truhkuma zeeteji ir muhsu Latweeschu draudschu nabagi. Katris, kas Jelgawâ Latweeschu basnizu par deewakalposchanas laiku apmeklejis, buhs redsejis kahds leels pulks nabagu teitan arweenu gar basnizas durwim sawahzahs un issteepj sawas iskaltuschahs rokas basnizkaudim pretim, dahwanas luhgdami. Basnizkaudis ari wineem met pa kapeikahm. Bet ko daschs no scheem, dahwanas sanehmis, dara? Itin weenkahrschi noeet schenki un noteerâ dabuto naudu. Tadehl tahdâ zelâ war palihdset truhkumâ tikai teem nabageem, kas dahwanas isleeto kahrtigi, bet dascheem, kas tahs tuhlit nodser, nepawisam nê. Tapehz luhgtin jaluhdz dahwanu deweji, lai tee sawas Seemas-swehtkôs nabageem nodomatahs dahwanas labaki nodod draudzes mahzitajam, lai tas tahs isdala truhkuma zeetejeem. Bet wisuderigaki gan buhtu, ja tikdaudz lihdzeetigas sirdis pamostos un kopâ sanestu dahwanu, ka no tahm waretu eerihkot draudzes nabagu patwerfmi, kur muhsu bez palihdsibas palikuschee draudzes lozekli waretu tikt usnemti un kopti. Jaw apustulu laikôs par draudzes nabageem draudzes kopigi gahdajuschas, zik wairak tas peeklahjahs tagad, schinis gaismas laikôs.

Mihkee lasitaji, tik daudz par muhsu truhkuma zeeteejeem. Waretu jums par teem runajot daudz behdigus skatus par daschu sewischki rahdit, bet ko tas lihdsetu. Palihdsibai janahk no mihlestibas pilnas sirds un ta gan sinahs truhkuma zeetejus eeraudzit ari bez daudz rahdischanas. Palihdsesim, kâ nu kursch spehsim, zilweku peenahkums un tuwaku mihlestiba to prasa. Bet wisuwairak lai ne-aismirstam tos, kam nule tikai dsihwes zelsch sahkahs, lai tee usaug zilwekeem par preeku un labu un Deewam par godu. Tad muhsu leelais Kehninsch uf mums reif mihligi teiks: „Ko juhs weenam no scheem maneem wismasakeem brahleem eefeet darijuschi, to juhs man eefeet darijuschi! Sehrons.

Rigas sahtibas beedriba „Saule" isrihkoja swehtdeen 15. Dezemberi pulksten 6 wakarâ „Kruschoka" wasaras sahlê preekschlasijumu un jautajumu isskaidroschanas wakaru. Wakars tika atklahts ar walsts himnas nodseedaschanu. Ee-ejas maksa schinî wakarâ bija nolikta pehz patikschanas. Uf laipnu peedalischanos komitejas wahrdâ uf scho wakaru bij eeluhdsis E. Volkheims. Schis pirmais no minetahs sahtibas beedribas isrihkotais jautajumu wakars bij wahji apmeklets un ari paschi jautajumi nebij schoreif nekahdi interesantee, jo tee wiswairak grosijahs ap paschu beedribu un winas lozekleem. Ka wakars bij wahji apmeklets, tur waina ta, ka tas bij tikai weenreif issludinats schejeenes sludinajumu lapâ, ko lasa pa leelakai dakai tikai zittauteeschi un koti masa daka Latweeschu un wehl masaka daka sahtibas leetas mihlotaju. Tâ ka schejeenes sahtibas beedriba jau preeksch ilgaka laika uf muhschibu aisminusi, tad koti wehletumees, ka minetâ beedriba wehl pee mums sarihkotu schahdu jautajumu wakaru ar isskaidrojumeem un to issludinatu ari schejeenes Latweeschu laikrakstôs, lai to dabutu sinat ari Latweeschu publikas leelakâ daka, kura tad ari gan nekawesees erastees. Zeru, ka schihs rindinas tiks peenahzigâ weetâ eewehrotas. —.—

Kalka kabatas pulksteni. Schinis deenâs Jelgawâ eeradees kahds weiklis pulksteni pahrdewejs, kas paklusam uf tirgus, waj ari uf eelahm dascheem garam gahjejeem, wisuwairak lauzeneekeem, peedahwâ kabatas pulksteni. Paklusam tas ar pirzeju sarunajahs un paslepu tikai pulksteni parahda un tad bahsch atkal sawâ kabatâ. Pahrdewejs, ja tikai pirzejs daudz maz ko fola, drihz peelaischahs un pulksteni atdod, bet tad ari ahtri laischahs projam. Un pirms sinkahrigais pirzejs pulksteni apskatahs, pahrdewejs jau naw wairs eerangams. — Tâ scho rindiņu rakstitajam jau sinami diwi gadijumi, kur lauzineeki peekrahpti. Pirmo reif kahds lauzineeks, pirkdams tirgus nomalê kabatas pulksteni par 1 rubli, nopirzis tikai prastu kalka gabalu papihri eetihtu, un otrreif atkal kahds lauzineeks pirkdams par 1 rubli pulksteni, nopirzis bleka kapseli ar kalkeem pilditu. Lauzineeks naudu atdodams un pulksteni sanemdams, gan prasijis: „kapehz pulkstenis ne-eet?" Pahrdewejs atbildejis, ka ne-esot uswilkts, un ar to ari bijis projam. Lauzineeks nu palizis brihnotees par kalka pulksteni. w

Behrnu slimoschana un mirschana pehdejâ laikâ schejeenes eemihtneekus peemeklê koti plaschâ mehrâ, tâ ka dascham tehwam un daschai mahtei sawu mihluku dehl daudz raischu un behdu. Tagadejam mitrajam laikam peeturotees, behrni wiswairak saslimst ar kakla sehrgahm, ihpaschi difteriti, kas ir koti bihstama slimiba; bet koti beeschi parahdahs ari zitas slimibas, kâ scharlaks, masalas, karsonis u. t. t. Aiswinu nedel kahdâ dsimtâ ar weenu no schihm slimibahm saslima un nomira trihs behrni weens pakal otram, 8, 6 un 4 gadus wezi. War eedomatees gruhti peemekleto wezaku sirdehstus! Pa pilsehtas eelahm tagad dabon redset ikdeenas tâ masu, kâ ari leelaku behrnu sahrkus isnesajam. Tâ ari scho rindiņu rakstitajam nesen ihsâ laikâ saslima ar weenu no schihm slimibahm trihs behrni, kas tikai ar leelahm puhlehm, zaur ahrsta ahtru palihdsibu tika isglahbti no redsamas nahwes. Wezakeem koti eeteizams, behrnu dsihwoklus arweenu turet tihrus un spodrus un tos sargat no slapjuma un mitruma, kas, kâ peedsihwojumi peerahdijuschi, koti kaitigi behrnu wesselibai un weizina daschadu slimibu peelipschanu. Waretu ari behrnu wezakeem aisrahdit uf Dr. Th. v. Dietricha „Jauno mahju dakteri", koti kreetnu grahmatu, kur pamatigi pahrrunatas daschadas behrnu slimibas, kâ tahs ahrstejamas un kâ behrni kopjami, kamehr wehl ahrsts naw atnahzis. Grahmata isnahkusi un dabujama Steffenhagena un dehla drukatawâ. —r—

Wisjaunakahs sinas.

Kreewu telegr.-agentura.

Peterburgâ, 20. Dezembrî. Isstnots Keisara Ukass, kursch tâ skan: Gahdajot par labaku kahrtibu un walsts labklahjibu, Mehs atsihstam par derigu, walsti isdarit pirmo wispahrigu lauschu skaitischanu; gaidamâ lauschu skaitischanâ isskaitihs wisu Muhsu walsts apgabalu eedsihwotajus bez isnehmuma, lai dabutu pilnigu eedsihwotaju skaitli, tâ par winu eedalischanu pehz apgabaleem, gubernahm, aprinkeem, pilsehtahm un nometnehm, kâ ari par winu wezumu, dsimumu, ihpaschumeem, tizibahm, tautibahm, darbibu un zitahm skaitischanas sarakstôs nosazitahm sihmehm. Wispahrigahs lauschu skaitischanas panahkumi Mums un eezeltahm waldibas un komunaleestahdehm buhs par swarigu materialu preeksch daschadeem darbeem tehwijas labâ. — Pehz pagahjuschâ gada 5. Junijâ Walstspadomê zaurluhkotu nosazijumu apstiprinaschanas par pirmo wispahrigo lauschu skaitischanu walsti un pehz eekschleetu ministera sinojuma, kuram ustizeta lauschu skaitischanas galwenâ wadiba, ka sagatawoschanahs uf lauschu skaitischanas isdarischanu ir jau pabeigta, Mehs pawehlam, nosazitâ terminâ isdarit lauschu skaitischanu un winas panahkumus un skaitkus nahkoschâ 1897. gada 18. Janwari usrakstit. Mehs esam pahrleezinati, ka wisas personas, kuras kâ eerehdni waj uf winu paschu wehleschanos top sauktas dalibu nemt pee lauschu skaitischanas, zentigi ispildihs sawu usdewumu un ka katrs Muhsu walsts eedsihwotajs uf wiseem skaititaju jautajumeem par sewi un saween tuwejeem zentisees dot pehz pateesibas atbildes un strahdahs lihdzi preeksch sekmigu panahkumu sasneegschanas Muhsu spraustajam gaidamahs lauschu skaitischanas noluhkam, eedsihwotaju ihstena skaita sadabuschanai. — „Wald. Wehstnesis" sino, ka Keisara Majestete uf eekschleetu ministera preekschlikumu 14. Dezembrî atlahwis, ka wisâs weetâs walsti isrihkojamas dahwanu lasischanas preeksch Armeneem, kuri no Turzijas atbehguschi Kreewijâ, bet ar to nosazijumu, ka schahdas dahwanas peenems weenigi tahs personas, kurahm no waldibas uf to dota pilnwara, un taps nosuhtitas Kaukasijas ziwilpreekschneekam un pehz wina atsihschanas un nolemschanas isdalitas truhkuma zeetejeem.

Peterburgâ, 20. Dezembri. Schodeen pulksten 3 pehz pusdeenas Keisara Majestetei seemas pili stahjahs preekschâ 165 deputazijas no pilsehtu, semstwu un zitahm eestahdehm, wehlet laimi Winu Majestetem uf notikuscho swehto kroneschanu. Starp deputazijahm bija ari deputazijas no Peterburgas tirgotaju-, pilsonu un amatneeku sabeedribahm, no ahrsemju amatneeku waldes, arkitektu beedribas, leelâ basara sabeedribas, 19 birschu artekeem, no Kreewu-Amerikaneeschu manufakturas kompanijas strahdneekeem, no daschadu sektu weztizibneekeem, no Jaun-Ladogas aprinka muischneezibas, Peterburgas aprinka semstwas, no wairak Peterburgas gubernas pilsehtu waldehm, no daschahm Peterburgas apkartnes pagastu waldehm, no daschahm Maskawas beedribahm un Maskawas gubernas pagastu waldehm, no daschadu gubernu pilsehtu waldehm, no Rigas Strehlneeku beedribas, no 31 Latweeschu beedribahm u. t. t., u. t. t. Pa preekschâ stahdischanas laiku deputazijas sasneedza swehtbildes dahrgôs rahmjôs un sahl ar maisi uf sudraba, apseltitahm un emaljetahm mahksligi isgatawotahm blodahm. Deputazijas eekschleetu ministeris stahdija preekschâ un klaht bij pilsgalma ministeris, Keisara galwenâ korteļa kommandants, kâ ari zitas pilsgalma personas. Preekschâ stahdischana eesahkahs pulksten 2¾ un beidsahs pulksten 3¾ pehz pusdeenas.

Kugneeziba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Austra, kapt. Friedenwalds, 9. Dez. atstahjis Bonefu, uf Stege dodamees. August, kapt. Müllers, no Krisitanijas braukdams, 10. Dez. nonahzis Grangemouthâ. Martha Maria, kapt. S. Muischuls, 12. Dez. bijis gataws atstaht Rochefortu un dotees uf Newportu, eenemt lahdinu uf Marin (Martinikas salâ). Kurlender, kapt. Melbards, 25. Okt. no Bahijas iseedams, 23. Now. nonahzis Barbedosâ (Wakar-Indijâ). Rosalie, kapt. Stelmans, eet no Newkastles uf KrisitanijU. John Anna, kapt. Lahns, 9. Dez. isgahjis no Liwerpoolas uf Gibraltaru, bet saudejis masu un ceweste atpakal Liwerpoolâ (13. Dez. ?). Zelotajs, kapt. Jakobsons, 12. Dez. isgahjis no Libekas uf Wentspili. Masirbe, kapt. Jordans, 12 Dez. atstahjis Rotterdamu, uf Leithu dodamees. Janis, kapt. Osolinsch, no West Wemyss braukdams, 12. Dez. sasneedzis Bremerhaveni (Gesteminde). Zelotajs, kapt. Jakobsons, no Libekas braukdams, 16. Dez. nonahzis Wentspilî. Riga, kapt. Muskars, no Trinidades uf Stettini braukdams, pretigu wehju dehl 17. Dez. peesehgelejis Arendale. Urania (Grundmanim peederoschs), no Burntislandes uf Rügenwaldi dodamees, 14. Dez. Peternostra apgabalâ, pee Liseklies nogrimis; laudis wisi glahbti. Gubernator Sinowjew, kapt. Winks, 4. Dez. no Grangemouthas uf Barbedosu iseedams, zeetis awariju un saudejis weenu zilweku; kugis 16. Dez. peesehgelejis Plymouthu. Noas, kapt. Augusts, no Colbergas iseedams, 17. Dez. nonahzis Wentspili. Jonathan, kapt. Aholinsch, 10. Okt. Grangemouthu atstahdams, 26. Now. eegahjis Demerarâ (Amerikâ) un Nimrod, kapt. B. Andersons, atrodas zelâ no Ayr uf Demeraru. Johannes, kapt. Reinwalds, no Scherburgas braukdams, 11. Dez. sasneedzis Newportu. (B. W.)

Tirgus sinas.

Rigâ, 21. Dezembrî. Zenas wezahs, bet apgrosijumi masi. Kweeschi: Kreewu, 126 lihdz 128 mahrzinas smagi, maksaja 89 lihdz 93 kap. pudâ; Kursemes, pehz labuma, 80 lihdz 88 kap. pudâ. Rudsi: 120 mahrz. smagi maksaja 50 lihdz 60 kap. pudâ. Meeschi: seschkanschu, schahweeti, 100 mahrz. smagi, maksaja 60 kap. pudâ, Kreewu, 110 mahrz. smagi, 59 kap. pudâ. Ausas: Kreewu, wideja labuma, maksaja 58 lihdz 59 kap. pudâ, Kreewu, labakahs sortes, 60 lihdz 66 kap. pudâ, schahweetas 58 lihdz 59 kap. pudâ. Linsehklas: weenkahrschahs, maksaja 94 lihdz 96 kap. pudâ, stepju sehklas, 97 lihdz 99 kap. pudâ. Kanepju sehklas: schahweetas, maksaja 103 kap. pudâ.

Leepajâ, 20. Dezembrî. Rudsi: 120 mahrz. smagi, maksaja 59 kap. pudâ. Ausas: skatotees uf sugahm un labuma, maksaja 59 lihdz 75 kap. pudâ. Meeschi — 59 lihdz 60 kap. pudâ. Linsehklas — 95 lihdz 97 kap. pudâ. Griki — 70 lihdz 71 kap. pudâ. Sirni — 61 lihdz 64 kap. pudâ.

Wehstules un atbildes.

Labwehlim. Sahkums nebij eewehrojams. — **R. B. D—ê.** Preeksch Seemas-swehtku nummura atnahza par wehlu. Isleetosim pirmajâ nummurâ. — **Leepajam.** Par basnizas nezeenischanu lai labak paleek — pahrak reebigs un peedausigs skats. Par minetâ dsejneeka nahwi jau esam ihsumâ sinojuschi; plaschaki ne-eet. — **T. B. J—wâ.** Zits Jums bij aissteidsees preekschâ. Mums schkeet, ka Juhs sinamo beedribu teesajeet drusçin par bahrgu. — **Sehronim.** No pehdejâ suhtijuma neko newaram isleetot. —

Aisrahdijums.

Pasinojam saweem zeen. abonenteem, ka bez awises preekschgalâ minetahm weetahm „Latw. Awises" turpmak warehs apsiellet ari wehl schahdâs weetâs: M. Petersona kga grahmatu pahrdotawâ, Leepajâ, Julianes eelâ № 40 un A. A. Ringait-Wehja grahmatu pahrdotawâ, Saldû.

Isdewejs un atbildigais redaktors: Dr. A. Bielenstein.
Redaktors: J. Weissmanis.

Дозволено цензурою. Рига, 21-го Декабря 1896 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

Sludinajumi.

Koscha dahwana Seemassswehtkôs!

Ed. Seibota
Balades un romanzes

ilustretas no

Artura Baumana.

Makſâ glihtâ ſehjumâ 1 rubli.

Schi ir **pirmâ** Latweeschu grahmata, kas drukata uſ tik **ſmalka papihra** (Kunſtdruckpapier), un tik **ſmalkeem** burteem (Ka ſerifraktur). — Dabujama **daudſumâ** un **maſumâ** pee

Kalnina un Deutſchmana.

Jelgawas Latweeschu Beedriba.

Otrdeen, 31. dezembrî 1896. g.

Wezagadawakars

ar humoristigeem preekſchneſumeem, dſeeſmam, kupleejam un dſihwoſcham bildem, teatra perſonalam peedalotees.

Programa:

Ap pulkſten 1/2 11. wakarâ.

I. nodaļa:

1. Ruhpigais tehws. Joks ar dſeed. Iſpild. Wihtolinſch.
2. Tad noder prihſe. Kuplejas. Iſpild. Leepinſch.
3. Wezais awju gans. Joks ar dſeed. Iſpild. Atwars.
4. Nu, kur lai zauru ſeki leek * * *

II. nodaļa:

5. Zeribas mums rada preeku. Dſeed. Anna Taurin.
6. Arweenu taiſni. Kuplejas. Dſeed. Leepinſch.
7. Tur jau mans Augusts nahk! Joks ar dſeed. Iſpild. Paula Brihwneek.
8. Winneta deriba. Joks * * *

III. nodaļa:

Weza gada atwadiſchanas.

IV. nodaļa.

Jaunais gads. Iſp. Emilija Puhpol. Beigâs: **Spoſcha apokroſa.**

Paſtarpam **deja.**

Muſika: Waldmana kga ſtihgu orkeſtris. Sahkums pulkſt. **9.** wakarâ, beigas plkſt. **9.** no rihta. — **Ee-ejas makſa:** beedreem un winu dahmam à **30** kap., weeſeem un winu damam à **50** kap.

Kahrtibas komiſija.

Palihga ſkolotajs

wajadſigs **Leel-Eezawâ** no jauna 1897. gada. Kandidatus luhdſ peeteiktees pee mahzitaja **R. Schulz** kga jeb ſkolotaja **J. Schitka.**

Чр. Гросъ-Экау.

Penſionarene

no ſemehm (ſkolneeze) teek preekſch nahkamâ ſemeſtra **lehti** uſnemta **Rihgâ,** leetajâ Grehzineeku eelâ № 30 III.

Skolennus

peenem pauſtijâ Berg kdſe, Jelgawâ, Dihka eelâ № 12.

Skolneeki un ſkolneezes

teek uſnemti **korteli Wezajâ eelâ № 4,** leelajâ ehbergi pee **Konzius.**

Lopu kopejs

war peeteiktees **Peter muiſchâ pee Kr. Wirzawas.**

Sehns,

kas grib iſmahzities **galdneeka amatu,** war peeteiktees pee galdneeka meiſtara **R. Pluhma,** Katoku eelâ № 7.

Zeenijamai publikai

peedahwaju ſawu bagatu ſpirta, konjaka, ruma, daſchadu ſmalku ſnapſchu, likeeru noguldítawu iſ wiſlabakâm Rigas fabrikam un Rigas un Jelgawas alu.

C. Kronbergs,

pee tirgus № 45, blakus hauptwaktei.

Pee **Wez-Auzes** peederiga

Dſelſu muiſcha

ir no Jurgeem 1897. gada iſrentejama. **Tuwakas ſinas pee Wez-Auzes muiſchas waldes.**

Laimes wehlejumu kartis

preekſch **ſeemas ſwehtkeem** un **jauna gada,** kâ arî wiſeem ziteem atgadijumeem, dabonamas leelâ un bagatigâ iſwehlê

Reinberga (A. Gemuta)

grahmatu pahrdotawâ Jelgawâ, Katoku eelâ № 20.

Muhſu

kolonialpretſchu

un

wihna weikals

ir atkal no jauna eekahrtots un luhdſam zeen. publiku, kâ it ihpaſchi ſawus labwehlus, ar paſtellejumeem mehs pagodinat.

Ar zeenîſchanu

C. Höpker Pehzn.

Thielmann un Wittals.

80

ſlauzamas gowis

teek no 23. A rila 1897. g. **uſ nomu iſdotas Rawenas muiſchâ,** pee Aſtères. — Nomneeki tur war drihſumâ peeteetees.

Jelgawâ

Ruhpneezibas kurſi.

Aroda kurſi: praktiſki rokas darbi, muſturu ſihmeſchana, grahmatu weſchana, ſchuhjchana, wahriſchana, maſgaſchana un pleteſchana.

Rokas un mahkſlas auſchanas kurſi

pehz Pinnu parauga.

Mahziba eſahkſees 13. janwari.

Peeteikſchanâs nem prettim lihdſ **17. dezembrim** un no **9. janwara ikdeenas** no **pulkſten 12—2** Palejas eelâ № 28, 1. ſtahwâ. Turpat **pauſija.**

Anna Stavenhagen.

Iſpahrdod ſem eepirkuma zenas weenu datu **ſtipri pagatawotu**

aſſenida pretſchu.

E. Dannenbergs,

gatawu ſelta, ſudraba un alfenida pretſchu magaſina,

Jelgawâ, Katoku eelâ № 22.

Nupat iſnahza **wiſpilnigakais** latweeſchu kalendars:

Ar daudſ bildem.

Derigs luteraneem, pareiſtizigeem un katoleem Baltijas gubernâs un wiſâ Kreewijâ.

Feletons bagats ar wiſai intereſanteem raksteem.

Makſâ 30 kap. Pa paſtu (paſtmarkâs eſuhtot) **36 kap.**

Par 25 proz. lehtaki.

Jelgawâ.

Iſpahrdoſchana.

Sahkot no 25. nowembra **iſpahrdos** dehl weikala flehgſchanas **par 25 proz. lehtaki,** kâ pehz lihdſſchinigâ zenu rahditaja, **wezus ahrſemes** un **Kreewu wihnus, eekſchſemes ſchampaneeti, ſmalkus likeerus, ſnabjus, balſamu** u. t. t.

Rud. Lankowſky,

Jelgawâ, Katoku eelâ № 1.

Par 25 proz. lehtaki.

Par 25 proz. lehtaki.

No jauna ſanehmam wiſleelakâ iſwehlê

emaljetus kukuas un ſaimneezib. traukus

preekſch katras wajadſibas.

J. S. Parigina mantineeki,

Jelgawâ, ſem kolonadeem.

Warſchawas

dahmu, kungu un behrnu filzkurpes

daſchadâs krahſâs un leelumâ peedahwâ

T. S. Smirnowa mantineeki,

Jelgawâ, Akziſes eelâ № 2.

Garôs ſeemas wakarôs

eewehlejam laſiſchanai ſekoſchas kodoliga ſatura grahmatas:

Jehkabs un Kriſtihne. Jauks un derigs ſtahſts. 15 kap.
Joku ſtahſtini preekſch ikkatra, kas ſmeekſus mihlo. 10 kap.
Kaimina nams. 30 kap.
Kalpu-grabmatina ar peezeem ſtahſteem un weenu ſpredikî. Latwiſki no G. Dauge. 30 kap.
Kaſugans Nazis. Notikums iſ Salzburgas Alpu kalneem. 20 kap.
Koſchi ſpoſchi ſtarini no tahm trim ſwaigſnîhm pirmajâ leelumâ. Kreewu Keiſara Pehtera ta Leelaja, Wahzu Keiſara Jahſeva, Pruhſchu Kehniņa Willuma tapirmaja. No E. Dünsberg. 15 kap.
Konte-bandneeka ſehns. Stahſts jaunekleem par derigu laika kawekli ſarakſtihts. Ar weenu bildi. (Otra druka.) 30 kap.
Kreewu un Wahzeeſchu karî pret Frantſcheem no 1813 lihdſ 1815. No H. Lieventhal. 35 kap.
Kriminal-ſtahſti, jeb ſwarigi notikumi pee ļaudihm paſaulê. 30 kap.
Kroplis jeb ubags Bertran. Stahſts. Ar weenu bildi. 15 kap.
Laimas behrns. Stahſts no R. Fries. 25 kap.
Leeldeenas-olas. Stahſts, kas behrneem der. 20 kap.
Lihdſ beſdibena malai. Tulkojums no J. Treu. L. d. b. 15 kap.
Liſabones ſemes tribzeſchana. Latwiſki no M. Sthegy. 25 kap.
Luteklitê un peinuruſchkitê. Sarakſtitê no mahzitaja Ahlfeld. 12 kap.
Mahju laime jeb apzerejumi par winas dibinaſchanu un uſtureſchanu tahdeem, kas to ſew wehlâs. Sarakſtijis O. Platſchs. 20 kap.
Mahte Anne un Greetina. Kas prahtigahm mahtehm jadara, lai winu behrni paſaulê war laimigi dſihwot. 12 kap.
Mihlejeet ſawus eenaidneekus. Seemas ſwehtku dahwana. 20 kap.
Miljoneeris. Wehſturigs ſtahſts. 20 kap.
Muhſu deenîſchku maiſi dod mums ſchodeen. Stahſts no H. Lieventhal. 15 kap.
Münchhauſena, barona, drihnîſchkigi un jozigi trahpijumi, ar bildehm. 30 kap.
Nams uſ ſmiltihm uſtaiſihts. Stahſts pee pirmâ dauſchla no R. Fries. 20 kap.
Par Malleneeſcheem. No J. Swaigſnites. 20 kap.
Paſnduſchi debli. Stahſts iſ zeetuma nama. 20 kap.

J. F. Steffenhagen un dehls, Jelgawâ.

Pilnigs apgahdibas katalogs teek uſ wehleſchanos peeſuhtits par welti.

L. M. Arenſteins,

apteeku pretſchu, krahſu, kimikaliju, oſchamo ſahlu un gumijas pretſchu pahrdotawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 3.

Uſ ſwehtkeem!

Safranu, kardemomu, kanehli wanilju, wanilinu, zitronu eliu, roſchu eliu un **oranſchu uhdeni, frantſchu ſnapes, galda eliu, Sarepta ſnapes, potaſchu, breeſchragu ſahli, zepjamo pulweri, kanditera krahſas, waſku, paraffina-, zeraſina-** un **ſtearina ſwezites,** wiſadus **lukturiſchus, „engeļu matus"** wiſadâs krahſâs, **eglîſchu greſnumus, neſadedſinamu ſneegu, ſelka** un **ſudraba pukas** un t. t., **ſtaniolu,** baltu un krahſâs, **bronſa pulweri** un t. t., kâ derigas **ſwehtku dahwajumus leelâ iſwehlê: odern, odekolonju, ſeepes, puderi, ſobu kremu, toalet-kremu, ſobu** un **nagu birſtes, matu krahſotajus** un t. t.

Ceeſch- un ahrſemes wihnus,

konjaku, rumu un **araku,** kâ arî **ſpirtu** un **brandwihnu,**

likeerus, ſmalkus ſnabjus, konjaku, rumu un **araku,** arî **tabaku, zigarus, papiroſus** un **hilſes** dabonami weenmehr pilnigâ krahjumâ un leelâ iſwehlê pee

J. Jakobſohna,

Akziſes eelâ, pee tirgus, Jelgawâ.

Drehbneeku ſkolas

otrais iſdewums

atrodâs jau drukâ un iſnahks ap marta mehneſi, apgahdats ar bagatu faturu ſinaſchanu par drehbneezibas amatu.

Schê tikai ihſumâ aiſrahdu uſ leelo krahjumu **ſihmejumu** wiswiſadeem wihreeſchu apgehrbeem, kuri peemehroti jaunakai modei.

Paſkaidrojumi par pahraugufchâm perſonam lihdſ ar paraugeem.

Leels muſturu krahjums ſeeweeſchu wirſapgehrbeem, p. p. mehteleem, jakam, rotondem un kehpjeem.

Sihmejumi uniformam un liwrejam.

Mahziba par drehbju eeſtrahdaſchanu, uſlaikoſchanu un tâs pahrlaboſchanu un t. t.

Lai zeen. drehbneekeem atweeglinatu ſchis nepeezeeſchamâs grahmatas drihſo eegahdaſchanos, luhdſu eeſuhtit man ſawas adreſes jau laiku preekſch drehbneeku ſkolas iſnahkſchanas, kureem tad pehz iſnahkſchanas tuhlit pirmajâs deenâs peeſuhtiſchu pa paſtu tuwakajâ paſta ſtanzijâ, kur grahmatu nonemot warês par to ſamakſat.

Wiſeem teem, kuri ſawas adreſes eeſuhtis preekſch iſnahkſchanas, naw par ſuhtijumu nekas jamakſâ. Bet teem, kuri pehz klajâ nahkſchanas wehleſees, lai pa paſtu peeſuhtu, jamakſâ ap 40 kap. paſta naudas.

Lai gan drehbneeku ſkolas otrais iſdewums buhs daudſ prahwaks par pirmo, tomehr zena paliks ta pate — **4 rubli.**

Schis iſdewums iſnahks ari kreewu waloda.

Drehbneeku ſkolas iſdewejs **K. Berris,** Jelgawâ.

Mana adreſe: Г-ну К. Беррису въ Митаву.

Anglu walodas mahziba

Paſchmahzîſchanai

eegli **ſaprotami un praktiſki ſaſtahdita**

lihdſ ar

Wahrdnizu latweeſchu un anglu walodâs

no

J. Sieberg'a.

Glihtâ, ſtiprâ wahkâ eeſeeta makſâ 1 rubl.

J. F. Steffenhagens un dehls, Jelgawâ.

Dabonama ari **Amerikâ** pee iſdeweja **J. Sieberga,** 6 Washington St., Cambridgeport, Mass. par **70** zenti, par paſtu peeſuhtot **75** zenti.

un **Rigâ** ſekoſchâs grahmatu pahrdotawâs: **J. Kapteina,** Leelajâ Kehninu eelâ № 10. **J. Schablowſky,** Skahrnu eelâ № 6.

Lehtas grahmatinas:

Anna, Sweedru teika (dſejas), **3** kap.; **Anſis Stade,** kâ tam gahjis **3** k. **Awju gans Jahſeps,** pateeſigs ſtahſts, **2** kap.; **Barons Bunduls,** no A. Leitan, **5** kap.; **Baſnizas likumi** preekſch Luteru draudſ. Kreewu walſtî, **5** kap.; **Blihwera familija 3** kap.; **Bokſtabu mahziba** no Kr. Wr. Launitz **5** kap.; **Bruneneeks Kahrlis Rahde** (paſaka) **5** kap.; **Bruneneeks Teobalds,** ſtahſts no wezeem laikeem **6** kap.; **Daſchadi rakſti** no Kahrla Hugenberger 1. krahjums **5** kap., 2. krahjums **8** kap.; **Robinſons,** ſtahſts **3** kap.; **Diwi neweenadi behrni,** jeb grahmatina, kurâ ſtahſts un pamahzîſchana, kâ buhs un kâ nebuhs ar lopineem dſihwot **6** kap.; **Diwpadſmit guloſchas jumprawas,** wezlaiku paſaka **8** kap.; **Dſehraju laime,** kreewu ſtahſts **3** kap.; **Dſihwoſchanas ſpeegelis** no J. A. Stender **5** kap.; **Ehrgla pereklis 2** kap.; **Ehrkſchku roſite** 3 k.; **Es Juhs nepametîſchu bahrinus** 5 kap.; **Frizis un Ruperts** wehrâ leekams un pateeſigs ſtahſts **3** kap.; **Gandu ſinges 2** kap.; **Goda wihri,** un: **Ta bij ſirdiga un branga ſeewa 5** kap.; **Grahmata, ko kahds Juhdu reiſneeks rakſtija ſawam rabinerim tai 33ſchâ gadâ pehz Jeſus peedſimſchanas 5** kap.; **Jauna rihme par ſkolu,** no E. Dünsberg **6** kap.; **Jeſus Kriſtus ir ta dſihwibas maiſe no debeſim nahkuſe,** no W. Pantenius **5** kap.; **Jhſa pamahzîſchana** preekſch weenteeſigeem, kâ ieem eeſahkt buhs, kad lab raht debeſîs grib tapt **5** kap.; **Juhras straume 3** kap.; **Kahdu ſlinku naw!** Joziga dſeeſma **5** kap.; **Kalnineeki un leijeneeki 5** kap.; **Kapehz dſehraji Deewa walſtibu neſeemantos?** Diwi ſpredikî Rindes baſnizâ ſaziti no mahzitaja W. Hüner **8** kap.; **Kaſchoku ſwahrki 5** kap.; **Kâ kahdam godigam jauneklam gahjis,** kas Rihâ weetu meklejis **5** kap.; **Kreetna kutſcheera amats pee ſirgeem 5** kap.; **Kriſchjahnis un Maija 4** kap.; **Kriſtiga deewakalpoſchana Ewangelîſki-Lutera draudſê 3** kap.; **Leelais Kriſtaps 3** kap.; **Leelmahte Greetina 5** kap.; **Mantas razeji 3** kap.; **Maſkawas pilſata nodedſinaſchana zaur Sprantſcheem 1812. g. 5** k.; **Maſkawas aklee ſwanitaji 6** k. **Nabaga Indrikis** 8 kap.; **Ronahzeet un palihdſeet mums.** Spredikis no mahzitaja R. Dſirne, 8 kap.; **No ta weenmehr apkahrt maldidamâ jeb muhſchigâ ſchihda** 3 kap.; **No ſtudrena, kas kaut ko ſawadu gribeja** 5 kap.; **Pamahzîſchana, kâ tabaku war audſinat** 3 kap.; **Parahds un parahda lihdſinaſchana** 5 k p; **Pirmâ neeku grahmatina, kur naw neeki eekſchâ** 5 kap.; **Prizis un Anna** 5 kap.; **Putnu pereklitê** 3 kap.; **Rahditajs Lekzioneem un Ewangeliumeem,** par kureem wiſu gadu ſwehtdeenâs un ſwehtkos Lutera baſnizâs ſpredikus teiz, 3 kap.; **Rolands,** jahtu dſeeſmas, 5 kap., **Sarkangalwite** 3 kap.; **Slepkawu bedre** un **Sunu kuptſchis un wehweris,** diwi ſtahſti, 5 kap.; **Sprantſchu kara pulka atpakaļ eeſchana 1812. gadâ** 5 kap.; **Sproga galwa un behrna mihleſtiba,** diwi jauki ſtahſti, 5 kap.; **Stahſts, kas jaunam meitam der par mahzibu** 5 kap.; **Stahſts no klibâ Pribda** 3 kap.; **Stakel-dſeeſmas,** jeb dſeeſmas pee lihku raſtſchanas 1 kap.; **Ta behgſchana** 3 kap.; **Teem ir Moſus un praweeſchi.** Bihbeles ſwehtku ſpredikis 8 kap.; **Togenburgas Jhda,** Sweizu teika, 5 kap.; **Trihs meldera meitinas** 8 kap.; **Trihs ſtahſti:** Leews pats wed blehdibu gaiſmâ. Tewim nebuhs ſawu tuwaku kahrdinat. Jo augſtaki kahpj, jo ſmagaki triht, 5 kap.; **Upmalneeku ſaimneeze,** jeb wiſurupjaiâ ceewa paſaulê, 8 kap; **Wezs ſtahſts,** kas derigs par mahzibu daſcheem, 3 kap.; **Zelſch uſ debeſim** 5 kap.; **Zelſch uſ keeſeju zepli,** jeb kriſtigas tizibas ſpehks, 5 kap.

Dabonamas ikkatrâ latweeſchu grahmatu pahrdotawâ un pee iſdewejeem **J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.**

Manafotografija

Kangihſeru eelâ Nr. 6,

ir uſ **pilnigako eerihkota. 3 bildes** par **1 rubli.** Speegelweidigs jaunatâs fortes fotografiju papihrs wiſam portrejam.

C. Frey,

Jelgawâ.

A. Loginows

Jelgawâ, Katoku eelâ № 2.

Weikals preekſch

tehjas, zukura, kafijas un kolonial-prezem.

Leels ſehgeris

wiſadu **Kreewijas** un **ahrſemju wihnu, rumu, konjaku, araku, porteru, ſnabju** un **likeeru.**

Bez tam wehl:

tabaka, zigari, papiroſi un tſchaulites.

Spehles kahrtis un **krihts.**

Roſtowas twaiku ſudmalu

miltu noguldítawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 4, peedahwâ

miltus

teizamaka labuma par lehtâm zenam: 5 puda, 40 mahrz. un 20 mahrz. maiſinôs.

Kapu peemineklus

no **marmora** un **granita** iſ **labaka materiala.**

Leelu krahjumu

wiſadu **tſchuguna kapu kruſtu** turo weenmehr uſ lehgera.

Wiſlehtakâs zenas.

Akmenu poleereſchana ar twaika ſpehku uſ galwoſchanu.

M. Brauers,

pee Annas wahrteem, blakus literatu ſapeem. (Aleſſandra proſpekts № 4).

A. U.

Bogdanowa tabakas fabr. noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ № 12,

eewehlê wehl lihdſ ſchim papira dabiſka olahnuma un labuma ſinâ, **nepahrſpehkas** papiroſu hilſes, ſem noſauktuma:

Царскія безъ клея,

kuras dabonamas ari waiſrak lauku un pilſehtu bodês, kâ arî pahrtiku beedribu weikalôs.

NB. Zeen. publika teek lihgta uſ katras kaſtites Bogdanowa firmu un glihtu walts-ehrgli ewehrot, lai no pakaltatîſtahm hilſehm ſekmigaki iſſargatos.

Kalki,

leſcheti un **neleſcheti,** dabonami **Kalnzeemâ,** jaunajâ fabrikâ: **leſcheti** pa **2** r. **75** kap. par laſtu.

Satu apatu

eglu malku

no 5 lihdſ 12 zolleem reſnu, ar maſ ſareem, pehrk leelakâs partijâs par augſtâm zenâm

K. Zaunberg's,

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 2, Tehjas bodê.

Дозволено цензурою. Рига 21 декабря 1896.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Te klaht 6 peelikumi.)